

Södertörns högskola | Institutionen för ekonomi och företagande

Mastersuppsats 30 hp | Företagsekonomi | Vårterminen 2011

Minska eller inte minska sitt aktiekapital

- Hur uppfattar de privata aktiebolagen möjligheten till att sänka
aktiekapitalet till 50 000 SEK?

Av: Gülay Kilickiran

Handledare: Besrat Tesfaye och Yohanan Stryjan

Sammanfattning

Sänkningen av aktiekapitalkravet från 100 000 till 50 000 SEK den 1 april 2010, förverkligades för att förbättra de institutionella villkoren för de privata aktiebolagen och för att fungera som ett incitament till att öka småföretagande. Syftet med denna uppsats är att undersöka om de privata aktiebolagen har valt att lösgöra eller behålla sitt aktiekapital efter denna nya regel och varför. Dessutom ämnar studien att undersöka om det finns skillnader mellan de som väljer att minska eller att behålla sitt aktiekapital avseende bransch, ålder och omsättning. Studien baseras på en enkätundersökning som innefattar 212 respondenter. De resultat som denna undersökning kommer fram till är:

- Att majoriteten av de privata aktiebolagen har valt att behålla sitt aktiekapital.
- Att anledningen bakom att behålla aktiekapitalet är att bevara företagets kreditvärdighet, att använda aktiekapitalet i verksamheten och för att proceduren med att sänka aktiekapitalet anses vara krångligt och tidskrävande. Framförallt anser inte dessa företag att en minskning av aktiekapitalet har någon större betydelse då det mesta av minskningen antingen försvinner i form av beskattning eller att mängden 50 000 SEK inte anses vara en väsentlig summa.
- Skillnaderna mellan de privata aktiebolagen utgörs endast av omsättningsvolym. För företag med omsättning över 3 000 000 SEK/år tenderar en minskning av aktiekapitalet att avta helt och förekommer bland företagen med mindre omsättning än 3 000 000 SEK/år.

Detta innebär att de privata aktiebolagen som ingår i studien inte upplever möjligheten till att sänka aktiekapitalet som en förbättring av de institutionella villkoren eller som ett incitament, där regeln inte alls anses ha någon inverkan för företagen.

Nyckelord: Småföretag, privat aktiebolag, aktiekapital och aktiekapitalkrav.

Abstract

The reduction of share capital requirement from 100 000 to 50 000 SEK, which was implemented April 1, 2010 to improve the institutional conditions for the private limited companies and to act as an incentive to increase small businesses. The purpose of this essay is to examine whether the private limited companies have chosen to reduce or maintain its share capital after this new rule and why. In addition, the study intends to investigate whether there are differences between those who have chosen to reduce or maintain its share capital regarding branch, age and revenue. The study is based on a survey involving 212 respondents. The results of this study are the following:

- The majority of the private limited companies have chosen to maintain their share capital.
- The reason behind keeping the share capital is to maintain the company's credit rating, to use the share capital in their respective the business and because of the process of lowering the share capital is considered to be complex and time consuming. Above all, these companies do not consider a reduction of share capital having a greater significance when most of the reduction either disappear in the form of taxation or the amount of 50 000 SEK is not considered as a substantial amount.
- The differences among the private limited companies consist only of revenue. For companies with revenue of more than 3 000 000 SEK/year, tends a reduction of share capital to subside completely and occurs among the companies with turnover less than 3 000 000 SEK/year.

This means that the private limited companies do not perceive the possibility of lowering the share capital as an improvement of the institutional conditions or as an incentive where the reduction of share capital requirement is not considered to have any impact on businesses.

Keywords: Small businesses, private limited companies, share capital and minimum capital requirement.

Förord

Denna studie har varit både lärorikt och intressant att utföra. Ett stort tack till de respondenter som har tagit sig tid och deltagit i denna undersökning och för deras uppmuntrande ord. Jag vill även tacka mina handledare, Besrat Tesfaye och Yohanan Stryjan för deras styrning och vägledning under denna utvecklingsprocess samt för deras råd, idéer och förslag om hur studien skulle kunna förbättras ytterligare. Jag vill även tacka min examinator Karl Gratzer för de råd som har hjälpt till att förbättra framförandet av denna studie. Avslutningsvis vill jag även tacka min seminariegrupp som genom konstruktiv kritik har varit till stor hjälp under resans gång.

Stockholm 1 juni, 2011.

Gülay Kilickiran

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.1 Problemformulering.....	12
1.2 Syfte.....	14
1.3 Avgränsning.....	14
2. Teoretisk referensram	15
2.1 Aktiekapitalets funktion.....	15
2.1.1 Allmänt om aktiebolag.....	15
2.1.2 Finansiering av aktiebolag.....	15
2.1.3 Aktiekapitalet som seriositets spärr.....	16
2.1.4 Betalningsansvar och kapitalbrist.....	16
2.1.5 Borgenärskydd (kapitalskydd).....	17
2.1.6 Minskning av aktiekapitalet och värdeöverföring.....	17
2.2 Aktiekapitalets inom forskningen.....	18
2.3 Rationellt beteende och ”economic man”.....	20
2.4 Search theory	22
2.5 Pecking order theory	24
3. Metod	25
3.1 Forskningsstrategi och forskningsmetod.....	25
3.2 Undersökningsnivå och urval.....	26
3.3 Materialinsamling, tillvägagångssätt.....	27
3.3.1 Enkätformulär.....	27
3.3.2 Material.....	28
3.3.3 Analysarbetet.....	30
3.4 Operationalisering.....	30
3.5 Bortfall.....	31
3.6 Reliabilitet.....	32
3.7 Validitet.....	32

4. Resultat/Analys.....	34
4.1 Antal respondenter indelade i branscher	34
4.2. Antal respondenter indelade i omsättning i SEK.....	35
4.3 Antal respondenter fördelade i etablerings år.....	36
4.4 Antal respondenter som känner till möjligheten att minska sitt aktiekapital till 50 000 SEK.....	36
4.5 Antal företag som har valt att minska eller behålla sitt aktiekapital.....	37
4.6 Anledningen till att respondenter har valt att minska sitt aktiekapital till 50 000 SEK	37
4.7 Anledningen till att respondenter har valt att ha kvar sitt aktiekapital på 100 000 SEK	40
4.8 Andel respondenter som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i branscher	45
4.9 Andel respondenter som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i etablerings år.....	46
4.10 Andel företag som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i omsättning	47
4.11 Prioritering av finansieringsmedel vid eventuell investering.....	48
4.12 Anledningen till valet av aktiebolag som företagsform.....	49
4.13 Aktiebolagets främsta fördel dess icke personliga betalningsansvar	45
4.14 Oseriösa nya företag till följd av ett sänkt aktiekapital	47
5. Slutsats.....	54
5.1 Egna reflektioner och förslag till vidare forskning.....	55
Källförteckning.....	57
Bilaga.....	60

Figur och tabellförteckning

<i>Figur 1. Branschfördelning</i>	34
<i>Figur 2. Omsättningsfördelning i SEK</i>	35
<i>Figur 3. Fördelning i etablerings år</i>	36
<i>Figur 7. Varför har du valt att minska ditt aktiekapital till 50 000 SEK?</i>	38
<i>Figur 8. Varför har du valt att ha kvar ditt aktiekapital på 100 000 SEK?</i>	40
<i>Figur 4. Har du minskat ditt aktiekapital? (Uppdelade i branscher)</i>	45
<i>Figur 5. Har du minskat ditt aktiekapital? (Uppdelat i etablerings år)</i>	46
<i>Figur 6. Har du minskat ditt aktiekapital? (Uppdelat i omsättning)</i>	47
<i>Figur 9. Prioritering av finansieringsmedel vid eventuell investering</i>	48
<i>Figur 10. Varför valde du aktiebolag som företagsform framför andra bolagsformer?</i>	49
<i>Figur 11. Tycker du att det icke personliga betalningsansvaret som karaktäriserar ett aktiebolag idag fortfarande är dess fördel?</i>	50
<i>Figur 12. Tror du att en lägre nivå på aktiekapitalkravet kan leda till att oseriösa företag startas?</i>	52
<i>Tabell 1. Sammanfattning över den litteratur som ingår i studien</i>	28
<i>Tabell 2. Känner du till möjligheten att minska ditt aktiekapital till 50 000 SEK?</i>	36
<i>Tabell 3. Har du minskat ditt aktiekapital?</i>	37
<i>Tabell 4. Sammanfattning över företag som har minskat sitt aktiekapital</i>	39
<i>Tabell 5. Sammanfattning över företag som har valt att behålla sitt aktiekapital</i> ...	43
<i>Tabell 6. Sammanfattning av resultat</i>	53

1. Inledning

Avsnittet inleder med en kort introduktion till den roll institutioner har vid främjandet av småföretagen. Avsnittet inleder därefter till studiens ämne där aktiekapitalets funktionsområden och argumenten gentemot denna presenteras som därefter följs av en problemdiskussion och avslutas med studiens syfte.

Regeringen försöker på olika sätt stimulera småföretagande där ett sätt är möjligheten till att sänka aktiekapitalet till 50 000 SEK. Möjligheten att sänka aktiekapitalet syftar till att förbättra de institutionella villkoren genom att sänka inträdesbarriären och därmed skapar incitament för företagare och till att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för de redan etablerade privata aktiebolagen. Detta sker genom att tillåta mindre lagenligt uppbundet kapital i företagen. I dessa avseenden har institutioner en betydande roll genom lagstadgade regler som gynnar småföretagen.

Institutioner är utformade begränsningar som skapats av människor som formar mänskliga interaktioner. Dessa begränsningar består av formella (lagar, konstitutioner) och informella begränsningar (normer för beteende, konventioner och uppförandekoder) samt hur dessa verkställs.¹ Genom dessa kan staten styra de åtgärder som är önskvärda eller mindre önskvärda och därigenom forma incitamentsstrukturen i ett samhälle.² Incitamentsstrukturen är viktig.³ Om den institutionella omgivningen inte skapar incitament till produktivt företagande, kan detta leda till improduktiva prestationer genom att uppmuntra till slösaktigt eller destruktivt beteende ur ett samhälleligt perspektiv och på så sätt kan leda till mindre välstånd.⁴

De tidigare incitamentsstrukturen riktades mot stora företag. Uppfattningarna var att ett fåtal stora etablerade företag var källan till ekonomisk tillväxt och att dessa stora företag i sin tur skapade ekonomiska möjligheter för små och medelstora företag.⁵ Detta var anledningen till att staten lade fokus på och försäkrade om att dessa var så effektiva och produktiva som

¹ North, D. C. (1994).

² Ibid.

³ Dennis, J.W. (2011). Verheul, I. Wennekers, S. Audretsch, D. Thurik, R. (2001), S.13 ff; Henrekson, M. Sanandaji, T. (2010).

⁴ Baumol, J. William. (1990); Henrekson, M. (2007).

⁵ Stevenson, L. Lundström, A. (2001); De Monthoux, P. G. (1991).

möjligt. Detta genom särskilda lagstiftningar som innefattade skattelättnader, utbildningar och utbildningsprogram samt skyddande lagstiftning i syfte att minska kostnader eller konkurrens för de etablerade företagen. Denna uppfattning har på senare tid övergått till att uppmärksamma småföretagens roll i ekonomin. Under de senaste årtiondena har småföretagen uppmärksamats av både forskare och politiker på grund av den forskning som bedrivs pekar på och förstärker små och nyföretagandets bidrag till skapandet av arbetstillfällen, produktivitet och ekonomisk tillväxt i ekonomin.⁶ Småföretagens bidrag till sysselsättningen har gjort att dessa blivit det centrala för många politiker.⁷ Vissa menar att småföretagare skapar mer sysselsättning i relation till deras storlek än de större etablerade företagen.⁸ Tidigare undersökningar visar även att en tredjedel av skillnaderna i de nationella tillväxterna, kan tillskrivas småföretagen.⁹

Mindre gynnsamma institutionella villkor anses därmed utgöra en tröskel för småföretag som gör att dessa antingen är ovilliga eller är oförmögna att ta sig över. Mer gynnsamma institutionella villkor anses vara viktig i syfte att främja småföretagande.¹⁰ Med främjande av företagande menas delvis att företagen har en möjlighet till att erhålla kapital för att kunna överleva och växa. Däremot finns det diskussioner om att kunskapen om utbudet samt efterfrågan på kapital är begränsat.¹¹ Detta leder till att den ekonomiska debatten samt de politiska besluten hämmas på grund av denna kunskapsbrist.

Bristen på kunskapen om utbudet och efterfrågan på kapital leder till att ett finansiellt gap uppstår mellan finansörer och företagare, som missgynnar möjligheten för företag att erhålla kapital.¹² Skälet till denna kunskapsbrist som i sin tur ger upphov till det finansiella gapet, anses uppstå på grund av existensen av en informationsasymmetri mellan två parter. Informationsasymmetri innebär att ena parten vet mer om projektet än den andra.¹³ Detta skulle kunna innebära att företagen har bättre kunskap och information om deras verksamhet och vilka förutsättningar som gynnar dessa, än motparten, i detta fall staten som har bättre

⁶ Nyström. K. (2007): Praag. M. Versloot. P. (2007): Henrekson. M. Davidsson. P. (2001), s. 81: Dennis. J.W. (2011): Henderson. J. (2002).

⁷ Heshmati. A. (2001), s. 92.

⁸ Praag. M. Versloot. P. (2007).

⁹ Sobel. R.S. (2008).

¹⁰ Heshmati. A. (2001).

¹¹ Landström. H. (2003).

¹² Ibid, s. 11ff.

¹³ Ibid.

kunskap på en aggregerad nivå. Institutionernas roll kan härvid vara att minska detta finansiella gap genom att underlätta utbudet av kapital för att gynna småföretagande.

Ett av de institutionella villkoren som anses skapa incitament som tros främja företagande är det sänkta aktiekapitalkravet. Det sänkta aktiekapitalkravet kan ses som en åtgärd för att minska denna informationsasymmetri och därigenom det finansiella gapet. Beslutet syftar till att ge företags ägare ett större handlingsutrymme för att kunna ta det beslut som de anser vara mest fördelaktigt för verksamheten och därigenom förbättra de ekonomiska villkoren för de etablerade privata aktiebolagen.

Den 1 april 2010 sänktes aktiekapitalkravet för att bilda ett privat aktiebolag från 100 000 till 50 000 SEK.¹⁴ Denna nya regel gäller för de privata aktiebolagen som har bildats och registrerats efter ikraftträdandet. För bolag som har bildats och registrerats före ikraftträdandet, gäller de äldre kraven, det vill säga ett aktiekapitalkrav på 100 000 SEK.¹⁵ Däremot finns det en möjlighet för bolag med den tidigare högre nivån på aktiekapitalet att minska sitt aktiekapital till 50 000 SEK.

Aktiekapitalet syftar till att utgöra ett borgenärsskydd. Detta genom att trygga en viss mängd bundet kapital i bolaget som fungerar som en säkerhet för borgenärer och deras fordringar.¹⁶ Aktiekapitalkravet anses även vara det pris som företags ägare betalar för det icke personliga betalningsansvaret som möjliggörs genom aktiebolagsformen, som innebär att företags ägare inte är personligen ansvarig för bolagets förpliktelser förutom aktiekapitalet. Detta för att det ska vara möjligt att starta mer ”riskfyllda” verksamheter utan att samtidigt riskera sin privatekonomi, vilket anses vara en viktig förutsättning för att öka egen företagande och mer framgångsrika verksamheter.¹⁷ Dessutom anses ett aktiekapitalkrav utgöra en seriositetsspärr. Detta innebär att en tillskjutning av kapital som krävs för att starta ett aktiebolag, säkerställer mer genomtänkta affärsidéer och på så sätt tryggar etableringar av överlevnadsdugliga företag.

¹⁴ Betänkande 2009/10:CU12

¹⁵ Proposition 2009:10:61, sid 17

¹⁶ Hemström. C. (2010), s. 144

¹⁷ SOU 2008:49, s 55 f.

Ett av argumenten för ett sänkt aktiekapitalkrav bygger på kritiken avseende aktiekapitalkravets funktion som ett borgenärsskydd. Aktiekapitalkravet anses inte utgöra ett borgenärsskydd eftersom att borgenärer oftast kräver andra former av personliga säkerheter för deras fordringar. Om detta skulle vara fallet, skulle detta innebära att en sänkning inte skulle minska företagets kreditvärdighet i samband med ett sänkt aktiekapitalkrav. Dessutom framförs det att många företag inte har behov av krediter och därför spelar borgenärernas krav mindre roll för dessa. Som framgår enligt uppgifterna i betänkandet, har cirka 80 % av de nystartade aktiebolagen under åren 2002 till 2006 ingen extern finansiering exempelvis i form av ett banklån.¹⁸ Ett sänkt aktiekapitalkrav anses därmed urholka principen om det icke personliga betalningsansvaret som karaktäriserar ett aktiebolag. Detta genom den eventuella personliga säkerhet som borgenärerna kräver i utbyte mot deras fordringar som leder till att företags ägare blir personligt ansvariga för bolagets skulder.

Ett annat argument, bygger på att ett högre aktiekapitalkrav utgör ett slags hinder för de privata aktiebolagen som inte är i behov av en kapitalbuffert som exempelvis tjänsteföretag.¹⁹ Fyra av fem företag som startades under år 2006 startades inom tjänstesektorn.²⁰ Dessa företag har inte ett lika stort behov av kapitalkrävande tillgångar och därmed kan ett aktiekapitalkrav på 100 000 SEK ses som relativt högt för dessa. Möjligheten till att frigöra hälften av företagets aktiekapital, anses av regeringen, leda till mer gynnsamma villkor för företag genom att skapa bättre förutsättningar till framgång och överlevnad genom att frigöra bundet kapital ur bolaget som företagen själva får disponera över.²¹ Detta innebär inte att företaget inte kan binda upp en större mängd kapital i bolagen utan är inte längre tvungna att göra det. Dessutom anses ett lägre aktiekapitalkrav vara gynnsamt för nyetableringar genom att sänka inträdesbarriären för egenföretagande under bolagsformen aktiebolag.

Däremot har det även funnits motargument mot denna sänkning. Remissinstanser som Svenska Bankföreningen och Företagarna menade att det finns vissa borgenärer som sätter vikt vid aktiekapitalet.²² Motiven till detta har utgjorts av att kreditgivare oftast kräver att ett bolag har en balans mellan upplånat och eget kapital. För att ett bolag ska kunna låna pengar

¹⁸ Proposition 2009:61, Bilaga 1, s. 20

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Proposition 2009:10:61, s. 9

²² Ibid.

är det nödvändigt att bolagets eget kapital är av en viss storlek.²³ Dessa menar att en alltför stor sänkning av aktiekapitalkravet troligtvis skulle leda till att borgenärer som kreditgivare och leverantörer skulle ställa ytterligare krav på information och säkerhet på verksamhetens omsättning och likviditet, som skulle resultera i ökade kostnader för verksamheten vid avtal.²⁴ Detta skulle i sin tur urholka principen om det icke personliga betalningsansvaret.

Ett annat motargument för en alltför låg aktiekapitalkrav, förekommer vid beaktande av tvångslikvidationsreglerna. Ett lågt aktiekapitalkrav resulterar i att det blir svårt att förutse de situationer som leder till att halva det registrerade aktiekapitalet blir förbrukat, eftersom ju lägre aktiekapitalet är, desto snabbare kan en sådan situation uppkomma. Dessutom kan tvångslikvidationsreglerna medföra administrativa kostnader för verksamheter som i sin tur kan leda till att aktieägarna blir personligt betalningsansvariga för bolagets skulder.

En sänkning av aktiekapitalkravet skulle även kunna leda till att aktiekapitalets funktion som spärr mot ogenomtänkta och oseriöst företagande minska, eftersom ju större eget tillskott, desto mer effektivt fungerande spärrfunktion. Remissinstanser som Eko-brottsmyndigheten, Skatteverket, Bolagsverket, Sveriges advokatsamfund, Svenskt Näringsliv och Företagarna satte en stor vikt vid denna aspekt och menade därför att aktiekapitalkravet inte borde vara alltför låg då den riskerade att minska aktiebolagets goda anseende.²⁵

Däremot bör det beaktas att en sänkning av aktiekapitalkravet i praktiken redan har skett.

Detta genom försämringen av penningvärdet sedan aktiekapitalkravet infördes.²⁶

Aktiekapitalkravet infördes år 1895 och uppgick till 5 000 SEK som motsvarar cirka 289 000 SEK idag.²⁷ Därefter höjdes aktiekapitalkravet till 50 000 SEK år 1973 vilket motsvarar cirka 302 000 SEK med dagens värde²⁸ och år 1995 höjdes den till 100 000 SEK vilket motsvarar cirka 119 000 SEK idag.²⁹

²³ Proposition. 2004/05:85, s. 330 ff.

²⁴ Ibid.

²⁵ Proposition 2009:61, s. 10 f.

²⁶ Ibid, s. 19 f.

²⁷ Kungliga myntkabinettet. (2011): SOU 2008:49, s. 56 ff.

²⁸ Proposition 1973:93 s.86ff: Kungliga myntkabinettet. (2011).

²⁹ Proposition 1993/94: 196 s. 82.

I Europa har en ständig utveckling mot sänkt aktiekapitalkrav pågått för de bolag som motsvarar det svenska privata aktiebolaget. Franska aktiebolag behöver inte numera ha något aktiekapital, i Danmark har aktiekapitalkravet sänkts från 125 000 till 80 000 danska kronor, i Storbritannien har aktiekapitalkravet varit ett pund sedan länge tillbaka och i Tyskland har en ny form av aktiebolag införts där aktiekapitalet kan uppgå till en euro³⁰ (dock med villkoret att avsätta 25 % av vinsten tills aktiekapitalet uppgått till 25 000 Euro).³¹ Sverige var den sista av dessa länder att följa med i utvecklingen om ett sänkt aktiekapitalkrav.

Slutligen beslutade regeringen att skälen för en sänkning var starkare än att behålla den ursprungliga nivån utifrån de förda argumenten. Det som var svårt var att bestämma var den optimala nivån på aktiekapitalkravet. Däremot ansåg regeringen att nivån på aktiekapitalkravet inte skulle och borde inte vara alltför låg och därför förespråkades en mer försiktig sänkning. Detta resulterade i en sänkning av aktiekapitalkravet på 50 000 SEK och ansågs vara en lämplig avvägning mellan de olika intressenterna som även stöddes av remissinstanserna.³²

1.1 Problemformulering

Statens ändrade reglering om det sänkta aktiekapitalkravet riktar sig mot samtliga privata aktiebolag och detta innebär ett betraktande av småföretagen som en homogen grupp. Även om diskussioner förs om de olika förutsättningarna mellan tjänstebaserade och andra kapitalintensiva verksamheter, råder reglerna detsamma oavsett vilken verksamhets art man bedriver. Detta kan ses som en effekt av den begränsade kunskap om de privata aktiebolagen och den informationsasymmetri som kan tänkas finnas mellan dessa och staten. Detta gör det intressant att undersöka om och i så fall vilka privata aktiebolag sänkningen av aktiekapitalkravet har främst betydelse för och på vilket sätt. Detta skulle kunna i sin tur ge svar på om betraktandet av de privata aktiebolagen som en homogen grupp är rättfärdigat.

Det skulle kunna tänkas att denna reglering gynnar verksamheter som befinner sig i tjänstesektorn genom att ge möjlighet till att frigöra uppbundet kapital i bolaget för dem som inte har ett behov av det. Däremot innebär även denna reglering att även företag som kan vara

³⁰ Proposition 2009:61 s. 7 f.

³¹ Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie. (2008)

³² Proposition. 2009/10:61, s.12

i behov av uppbundet kapital i bolaget, nu har möjligheten att frigöra kapital ur bolaget. Om storleken på aktiekapitalet skulle ha en betydelse för företagets kreditvärdighet och därmed uppfylla ett borgenärsskydd, kan detta innebära att kortsiktiga lönsamheter prioriteras istället för att ha kvar aktiekapitalet för framtida behov i bolaget. Om detta skulle kunna vara en av reaktionerna på denna reglering, kan detta istället leda till icke produktiv företagande där saknandet av kapital i bolaget missgynnar framtida möjligheter för överlevnad eller expansion för företagen. Däremot har företagen fortfarande valet att behålla det ursprungliga aktiekapitalet i bolagen men frågan är vad som prioriteras, kortsiktig möjlighet till likvida medel eller framtida möjligheter för företagen.

Det kan diskuteras huruvida en sänkning på 50 000 SEK verkligen utgör ett incitament eller har någon större inverkan på de privata aktiebolagen. Det är flera faktorer som ger upphov till denna tanke. För det första kan en minskning ske en endaste gång, vilket möjliggör ett lösgörande av kapital på 50 000 SEK under ett tillfälle och påverkar de privata aktiebolagen genom att dessa inte längre behöver ha ett lika stort belopp uppbundet i bolaget. För det andra kan en minskning på 50 000 SEK uppfattas som en mindre förändring för att företagen ska uppfatta regeln som ett incitament, förutom för företag som ska starta sina verksamheter, nu behöver ha ett mindre kapital för att starta ett privat aktiebolag (som inte innefattas av denna studie). För det tredje beror det på vilken funktion aktiekapitalet anses uppfylla. Om aktiekapitalets storlek skulle ha en fördelaktig påverkan på företagets verksamhet som att förbättra företagets kreditvärdighet genom att utgöra ett borgenärsskydd, kommer troligtvis en minskning inte vara aktuellt för de privata aktiebolagen.

Dessutom kan dessa typer av policyändringar ta tid innan de får effekt, så även om de privata aktiebolagen inte skulle reagera på just denna policyändring med ett sänkt aktiekapital, kan de verkliga effekterna ta tid innan en trend kan förutses. Detta gör det dock inte ointressant att undersöka hur de direkta reaktionerna blir på institutionernas avsikter att skapa incitament och förbättra de institutionella villkoren för de privata aktiebolagen genom att skapa en möjlighet till att sänka aktiekapitalet till 50 000 SEK. Att undersöka hur de privata aktiebolagen väljer att agera beträffande denna möjlighet och hur dessa ser på denna nya regel, skulle kunna ge oss en insikt i hur de privata aktiebolagen reagerar och resonerar om policyändringar inom en kort period efter att de införs.

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka om de privata aktiebolagen har valt att lösgöra eller behålla sitt aktiekapital efter sänkningen av aktiekapitalkravet till 50 000 SEK i samband med lagändringen den 1 april 2010 och varför. Dessutom ämnar studien till att undersöka om det finns skillnader mellan de privata aktiebolagen avseende bransch, ålder och omsättning.

Syftet kommer att undersökas utifrån följande frågeställningar:

- Väljer de privata aktiebolagen att lösgöra eller att behålla sitt aktiekapital?
- Hur resonerar företagen inför de val de tar och vad skulle anledningen till att lösgöra eller behålla aktiekapitalet vara?
- Fyller aktiekapitalet en funktion som borgenärsskydd och därigenom har betydelse för företagets kreditvärdighet?
- Ses möjligheten till att frigöra aktiekapitalet som en investeringsmöjlighet eller ses den som ett kapitaltillskott för företags ägare själva?
- Befinner sig dessa företag inom tjänste- eller tillverkningssektorn?
- Finns det skillnader bland de privata aktiebolagen som reagerar på valet att minska eller behålla sitt aktiekapital avseende bransch, ålder och omsättning?

1.3 Avgränsning

Studien innefattar endast privata aktiebolag då det endast är dessa som omfattas av den nya regeln om sänkt aktiekapitalkrav. Dessutom avgränsas studien till aktiebolag som har registrerats innan lagändringen om sänkt aktiekapitalkrav den 1 april 2010. Detta för att innefatta bolag som har den ursprungliga nivån på aktiekapitalet, nämligen 100 000 SEK. Studien avgränsas även geografiskt inom Stockholms län.

Studien avgränsas även till privata aktiebolag som utgörs av mikrobolag dock med omsättning upp till 5 000 000 SEK till skillnad mot den officiella definitionen som utgörs av omsättning upp till 20 000 000 SEK.³³ Detta för att nivån på omsättningen antas ha betydelse för om företagen väljer att minska sitt aktiekapital eller inte. Minskningen av aktiekapitalet till 50 000 SEK har troligtvis högst betydelse för bolag med mindre omsättning än för större företag med större omsättning.

³³ Europa. (2007).

2. Teoretisk referensram

Detta avsnitt presenterar aktiekapitalets funktionsområden och diskussioner om aktiekapitalet inom forskningen. Dessa utgör ett verktyg för att i förhand få en förståelse för vilka aspekter en sänkning kan komma att påverka de privata aktiebolagens verksamhet, för att därigenom veta vilka frågor som skall ställas till respondenterna i syfte att erhålla de svar som undersökningen söker. Avsnittet inleder med antaganden om möjliga utfall eller skäl till varför respondenterna väljer att minska eller behålla dess aktiekapital. Teorierna ger svar på vilket agerande som är rationella, företagets preferenser och om en minskning av aktiekapitalet ses som en möjlig tillgång till likvida medel för att investera vidare i verksamheten.

2.1 Aktiekapitalets funktion

2.1.1 Allmänt om aktiebolag

Den främsta egenskapen som aktiebolag har är att andelarna i bolaget är i normala fall fritt överlåtbara och kan spridas ut till flertaliga aktieinnehavare.³⁴ Bolaget anses vara bildat efter att ha registrerats hos Bolagsverket.³⁵ Det som är grundläggande för aktiebolaget är att aktieägarna inte är personligen ansvariga för bolagets skulder. För att balansera detta finns det regler om kapitalskydd som ska fungera som en garanti för att verksamheten har tillgångar som minst motsvarar verksamhetens förpliktelser. Aktiekapitalet är en del av kapitalskyddet som säkerställer att det finns en marginal mellan verksamhetens tillgångar och skulder.³⁶

2.1.2 Finansiering av aktiebolag

För att ett aktiebolag ska komma till stånd krävs det kapitaltillskott från bolagsmännen.³⁷ Detta tillskott som är bolagets aktiekapital, lagstodgades 1 april 2010 till 50 000 SEK för privata aktiebolag.³⁸ Aktiekapitalet kan bestå av både eget kapital, som är det kapital som aktieägarna tillskjuter bolaget, samt främmande kapital som kan bestå av lånade medel som ett banklån. Det egna kapitalet delas i sin tur upp i bundet och fritt kapital.³⁹ Det bundna egna kapitalet utgörs av aktiekapitalet tillsammans med en eventuell uppskrivningsfond, reservfond

³⁴ Proposition 2009/10:61.,s 18.

³⁵ Hemström. C. (2010), s. 33 ff.

³⁶ Proposition 2009/10:61, s. 5

³⁷ Hemström. C. (2010), s 19 f.

³⁸ Proposition 2009/10:61, s 14 f.

³⁹ Andersson. J. (2005), s 65 ff.

och kapitalandelsfond. Allt utöver detta är fritt eget kapital. Skillnaden mellan dessa är att det bundna kapitalet inte får delas ut till aktieägarna medan det fria kapitalet kan delas ut i form av vinstutdelning till aktieägarna. Aktiekapitalet ingår därmed i det bundna kapitalet som ska fungera som en skydd för bolagets fordringsägare, eftersom att delägarna i ett aktiebolag inte svarar personligen för bolagets förpliktelser. Det bundna egna kapitalet anses vara täckt när det bokförda värdet av bolagets tillgångar uppgår minst till det bokförda värdet av bolagets skulder, avsättningar och aktiekapitalet samt eventuellt övrigt bundet eget kapital.⁴⁰

2.1.3 Aktiekapitalet som seriositetsspärr

En annan funktion som aktiekapitalet har enligt riksdagen, är att kravet på aktiekapital fungerar som en seriositetsspärr. Denna spärr leder till att seriösa och överlevnadsdugliga affärsverksamheter etableras. Ett krav på aktiekapital resulterar i att företagaren tenderar att ha en mer genomtänkt affärsidé på grund av den kapitalinsats som denne själv får tillskjuta för att bilda aktiebolaget.⁴¹

2.1.4 Betalningsansvar och kapitalbrist

Bolagsmännen i ett aktiebolag är inte personligt betalningsansvariga för bolagets förpliktelser till skillnad mot bolagsformerna enskild firma, handelsbolag och kommanditbolag, där ägarna har fullt personligt ansvar för företagets skulder samt ingen skyldighet att satsa ett visst kapital i bolaget.⁴² Detta innebär att genom bolagsformen aktiebolag ges en möjlighet till att finansiera och starta ett nytt företag utan att samtidigt riskera sin privatekonomi. Motiven till befriandet av det personliga betalningsansvaret syftar till att kunna ta mer riskfyllda företagsinitiativ utan att riskera mer än det kapital som delägarna tillskjutit. Detta anses vara en viktig förutsättning för näringslivets utvecklingsmöjligheter.⁴³

Dock finns det undantag då delägare i aktiebolag kan bli personligt betalningsansvariga om inte ägarna tar vissa försiktighetsåtgärder.⁴⁴ Detta kan inträda om det egna kapitalet understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet.⁴⁵ Vid en sådan situation sätter ABL (aktiebolagslagen) vissa krav som styrelsen och aktieägarna ska handla efter. Det första är att

⁴⁰ Proposition 2009: 61, s. 5

⁴¹ Proposition 2009/10:61. Bilaga 1, s 21:

⁴² Hemström. C. (2010), s. 40 f: Ibid, s 44 ff: Ibid, s 61.

⁴³ SOU 2008:49, s 55 f.

⁴⁴ SFS 2005:551. (2011). ABL 1:1 §, 2 st

⁴⁵ Andersson. J. (2005), s 192 ff.

utföra en kontrollbalansräkning som ska utföras av bolagets revisor. Om det egna kapitalet understiger hälften av aktiekapitalet efter kontrollbalansräkningen, ska styrelsen kalla till en bolagsstämma och pröva om bolaget skall gå i likvidation. Därefter har bolaget åtta månader på sig att åtgärda kapitalbristen och ett avsteg från dessa regler innebär att ansvarsbegränsningen upphör och ett personligt betalningsansvar träder in. Det personliga betalningsansvaret sker solidariskt, om styrelsen har underlåtit att låta bolagets revisor att granska en kontrollbalansräkning och att sammankalla den första kontrollstämman samt skickat en ansökan hos rätten om att bolaget ska gå i likvidation.⁴⁶

2.1.5 Borgenärskydd (kapitalskydd)

En konsekvens av det icke personliga betalningsansvaret som bolagsmännen har i ett aktiebolag, är att det ska finnas ett bundet kapital som ska utgöra ett skydd för bolagets fordringsägare.⁴⁷ Kapitalskyddet ska motsvara tillgångar som minst motsvarar bolagets förpliktelser där aktiekapitalet är en del av kapitalskyddet, som ska se till att det finns en marginal mellan bolagets tillgångar och skulder.⁴⁸ Detta anses vara betydelsefullt för att bolagsmännen ska kunna uppfylla sina förpliktelser gentemot de anställda och de andra borgenärerna. Kapitalskyddet har även betydelse för aktieägarna genom att en stor andel bundet kapital i bolaget underlättar för möjligheterna att anskaffa kapital. Eftersom att en större andel bundet kapital tillgodoser ett starkare kapitalskydd för bolaget, underlättar detta för rörelsen att anskaffa nödvändiga krediter.

2.1.6 Minskning av aktiekapitalet och värdeöverföring

En minskning av aktiekapitalet får göras enligt ABL för att täcka en förlust, göra en avsättning till fritt eget kapital och för att återbetala belopp till aktieägarna som kallas för inlösen. Denna minskning kan genomföras med eller utan indragning av aktier.⁴⁹ Minskning av aktiekapitalet får inte ske utan tillstånd från Bolagsverket om inte bolaget samtidigt vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar.⁵⁰

Aktieägarna kan inte fritt disponera över bolagets förmögenhet. Aktieägarnas intressen beträffande avkastningen måste ständigt vägas mot borgenärernas intressen. Borgenärers

⁴⁶ Andersson. J. (2005), s 192 ff.

⁴⁷ Hemström. C. (2010), s. 144

⁴⁸ Proposition 2009/10:61, s 5 f.

⁴⁹ SFS 2005:551. (2011) ABL 20:1-2 §

⁵⁰ SFS 2005:551. (2011) ABL 20:23 §

intressen ska uppgå till minst aktiebolagets förmögenhet som motsvarar dess skulder genom de kapitalskyddsregler som gäller för aktiekapitalet. Detta för att, som tidigare nämnt, trygga borgenärernas intressen eftersom att bolagsmännen inte är personligt betalningsansvariga.

Värdeöverföring innebär att bolagets förmögenhet minskar genom att tillgångar överförs till aktieägare i form av vinstutdelningar. Värdeöverföringar regleras genom två huvudkategorier. Den första kategorin, beloppsspärren, reglerar skyddet för det bundna egna kapitalet, (aktiekapital, reservfond och uppskrivningsfond samt annan bunden fond)⁵¹ och syftar till att värdeöverföring inte får ske om det inte finns full täckning för bolagets bundna eget kapital och skulder efter värdeöverföringen. Med andra ord är det olagligt att utföra en värdeöverföring om det bundna kapitalet skulle uppvisa ett negativt värde, efter värdeöverföringen. Den andra kategorin består av försiktighetsregeln som syftar till att utgöra ett komplement till beloppsspärren och därigenom fungerar som ett borgenärsskydd. Försiktighetsregeln är till för att hindra värdeöverföringar som är större än bolagets nettoförmögenhet, som skulle kunna utgöra ett hot för bolagets borgenärer. Dessa regler syftar till att fånga upp exempelvis aktiebolag som har en stor omsättning men ett litet aktiekapital eller bolag med större skulder än dess aktiekapital.⁵²

2.2 Aktiekapital inom forskningen

I en studie som undersöker och analyserar aktiekapitalkravet, kommer studien fram till att aktiekapitalet inte kan betraktas som ett skydd för borgenärerna och deras fordringar, utan aktiekapitalet ger istället endast en illusion av borgenärsskydd vid konkurs.⁵³ Denna tanke delas även av andra där man även tillägger att aktiekapitalkravet inte utgör någon begränsning för hur mycket skulder som företaget kan ta, utan det beror istället på företagets tillgångar eller på vad andra borgenärer ställer för garantier i utbyte mot lånet. Denna aspekt försämrar ytterligare aktiekapitalets funktion som borgenärsskydd.⁵⁴

Uppfattningen om det begränsade personliga ansvaret inom forskningen anses inte heller bero huvudsakligen på aktiekapitalkravet. Bolagets borgenärer kräver i de flesta fall andra säkerheter för sina fordringar, vilket innebär att principen om det begränsade personliga

⁵¹ Andersson. J. (2005), s 65 ff.

⁵² Ibid, s 72 ff.

⁵³ Ewang. F. (2007): Mülbart. P. Birke. M. (2002), s. 731.

⁵⁴ Miola. M. (2005), s. 429 f.

ansvaret även urholkas.⁵⁵ Aktiekapitalet anses, i och med detta, vara ett tomt begrepp eftersom att det inte finns någon garanti att det belopp som har inbetalats, kommer att förbli orört för att skydda borgenärerna. Det aktiekapital som har inbetalats till företaget kan inom en kort tid efter att företaget har bildats, användas och förbrukas samtidigt som aktiekapitalet inte ger någon information till fordringsägarna om tillgångarna i bolaget, förutom under en kort tid efter att företaget bildats.⁵⁶

Det anses inte heller finnas en koppling mellan den ekonomiska behov ett enskilt företag har och det rättsliga aktiekapitalkravet som är lagstadgad. Detta beror på att reglerna om kapitalskydd endast kontrollerar överföringen av tillgångar mellan bolaget och dess aktieägare och påverkar inte företagets ekonomiska framgång eller misslyckande. Reglerna ger inte heller information om att ett agerande vid ekonomiska svårigheter börjar i god tid.⁵⁷

En annan uppfattning som lyfts fram är att ett krav på aktiekapital har negativa effekter för företags ägare.⁵⁸ Detta genom att bolagsformen blir mindre tillgänglig för företags ägare vars verksamhet är mer riskbaserade. En verksamhet skulle kunna uppfattas som mer riskbaserad genom att verksamheten kan utgöras av en kommersialisering av en nyhet av något slag. Detta kan innebära att verksamheten ska inträda en ny marknad med en ny produkt eller dylikt, som gör att det blir svårare att kunna förutsäga hur det kommer att gå för företaget. Eftersom att aktiebolagsformen genom dess icke personliga betalningsansvar är lämplig för just riskbaserade verksamheter genom att individen inte behöver riskera sin privata ekonomi, anses ett aktiekapitalkrav missgynna tillgängligheten av aktiebolagsformen för dessa företags ägare. Ett företagande inom en annan bolagsform än aktiebolagsformen som inte karaktäriseras av det begränsade personliga betalningsansvaret, kan resultera i att individer väljer att avstå från att bli egenföretagare på grund av den risk som är kopplat till verksamheten. Därför förespråkas ett nästintill obefintlig aktiekapitalkrav.

Det finns även andra sätt att bygga upp ett aktiekapital. Exempelvis har diskussioner och uppfattningar lett till en ny bolagsform i Tyskland. GmbH som är den tyska motsvarigheten till det svenska privata aktiebolaget har valts att bibehållas, dock med ett sänkt

⁵⁵ Wolfgang. S. (2004).

⁵⁶ Schmidt. J. (2008).

⁵⁷ Wolfgang. S. (2004).

⁵⁸ Armour. J. (2006). S. 27

aktiekapitalkrav. Skälen till detta är att ett bibehållet aktiekapitalkrav anses tillgodose behoven om en signalering till borgenärer att skyddet blir intakt samtidigt som etablering av företag blir lättare. Samtidigt råder uppfattningarna att ett aktiekapitalkrav utgör en buffert i förhållande till det begränsade personliga ansvaret.⁵⁹ Istället för att avskaffa aktiekapitalkravet i Tyskland har lösningen setts i upprättandet av en ny bolagsform i syfte att underlätta företagande. Den nya bolagsformen, Unternehmergeellschaft (UG-Entrepreneurial Company)⁶⁰ har ett aktiekapitalkrav på en Euro. Däremot måste 25 % av vinsten avsättas till en fond tills att ett aktiekapital på 25 000 Euro har byggts upp.⁶¹ Syftet med denna bolagsform var att erbjuda ett billigare GmbH för små och medel stora företag vid uppstart, som önskar ett begränsat ansvar och som i sin tur styrs av stark rättspraxis, doktrin och expertis i syfte att underlätta företagandet. Härmed ges det en möjlighet för företag att kunna bygga upp ett aktiekapital med tiden, istället för att belasta företaget med det totala aktiekapitalkravet innan företaget etablerats.

Det finns studier som visar bland annat på en relation mellan aktiekapitalkravet och antal nyetableringar. I en studie som undersöker hur avregleringen av bolagsrätten påverkar företagarnas beslut om var de vill etableras kommer studien fram till att små skillnader i aktiekapitalkravet utgör en stor skillnad i graden av nyetableringar.⁶² Detta genom att undersöka två miljoner utländska företag som har etablerats i Storbritannien som har sedan länge sänkt aktiekapitalkravet till ett GBP.

2.3 Rationellt beteende och ”economic man”

Nästan alla moderna ekonomier och stora delar av samhällsvetenskapen, omfamnar idén att mänskligt handlande är ett resultat av mänskliga val och att mänskliga val är avsiktligt rationella.⁶³ Att vara rationellt innebär att uppnå ens intentioner på ett effektivt sätt.⁶⁴ På detta sätt kan rationellt beteende ses som ett ekonomiskt beteende där rationalitet i ekonomin syftar till att en individ väljer den mest fördelaktiga valet utifrån dess preferenser av uppsättning av

⁵⁹ Noack. U. Beurskens. M. (2008).

⁶⁰ Schmidt. J. (2008).

⁶¹ Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie. (2008)

⁶² Wagner. F. H. Mayer. C. Becht. M. (2008), s. 255

⁶³ March. J. (1999), s 14.

⁶⁴ Brunsson. Nils. (2007).

möjligheter.⁶⁵ Den grundläggande uppfattningen av rationalitet är därmed fullföljandet av egenintresse.⁶⁶

"it is not from the benevolence of the butcher, the brewer, or the baker, that we expect our dinner, but from their regard to their own interest"

(Smith. A. (1976), s. 26 f.)

Detta skulle kunna likställas med aktiebolagens val att minska eller inte minska dess aktiekapital. Beroende på hur företaget resonerar om aktiekapitalets funktion, kan det som är mest fördelaktiga skifta. Om företaget skulle vara i behov av eventuella lån i nutid eller framtid, kan det möjligtvis anses att ett större aktiekapital ses som fördelaktigt för att nå en bättre kreditvärdighet. Om företaget däremot skulle utgöras av exempelvis tjänsteföretag där tillgången till kapital inte är lika viktig, eller att företaget främst finansieras av lån med personlig borgen, kan valet att inlösa aktiekapitalet vara det mest fördelaktiga och det mest nyttobringande valet. Dessutom skulle möjligheten till att sänka sitt aktiekapital kunna utgöras av ett opportunistisk beteende av företags ägare genom att tillgodogöra sig hälften av aktiekapitalet för personliga syften.

Det rationella beteendet av "homo economicus" eller "the economic man" betyder att dennes agerande är i enlighet med hans preferenser och upplevda möjligheter.⁶⁷ Möjligheterna i detta fall ses som alla uppfattade kostnader och nytta, i synnerhet information, beslutsfattande och transaktioner. Upplevda möjligheter är upplevda möjliga ageranden och upplevda konsekvenser och därmed består inte endast av transaktions möjligheter. "Homo economicus" är alltså en agent med givna preferenser som vill bedriva sina egna intressen i syfte att göra det bästa han kan utifrån hans möjligheter.⁶⁸

Den uppsättning av möjligheter som de privata aktiebolagen står inför är att minska eller behålla dess aktiekapital. Valet att minska eller behålla kommer att väljas utifrån det agerandet som anses skapa mest nytta. Här finns det två aspekter och två perspektiv att beakta, nämligen vem nyttan är avsedd för, företags ägare personligen eller företaget som denna äger. Valet att lösa in sitt aktiekapital, det vill säga att ta ut den ur bolaget för ens egen

⁶⁵ Vriend. J. N. (1996), s. 268.

⁶⁶ Ibid, s. 264.

⁶⁷ Ibid, s. 272.

⁶⁸ Ibid, s. 265.

del, skulle kunna ske om verksamhetens art gör att kapitalbuffert inte behövs. Detta skulle kunna ske om verksamheten utgörs av exempelvis tjänsteföretag. I andra fall skulle denna situation möjligtvis kunna uppstå om företags ägares bedömning är den att externa finanser inte behövs i företaget eller för att gynna företags ägare genom en möjlighet att lösgöra pengar för egen skull främst, utan att ta hänsyn till verksamheten. Dessa argument skulle kunna ligga bakom skälet till att minska ens aktiekapital.

Aktiekapitalet skulle även kunna ses ha en funktion som borgenärsskydd och därigenom förbättra företagets kreditvärdighet. Dessa situationer skulle kunna uppstå om verksamheten har potential till expansion där framtida lån skulle kunna behövas eller att möjligheten till extern belåning kan komma att bli aktuellt för att lösa likvida problem. Detta skulle kunna vara en av anledningarna till att vilja bevara en kapitalbuffert i bolaget för att uppnå kreditvärdighet eller för att ha tillgång till finansiella medel för att investera vidare i verksamheten. Frågan blir då vad ett rationellt beteende är vid valet att minska eller behålla aktiekapitalet och vilka företag som resonerar på vilket sätt samt varför.

2.4 Search theory

Sök teorin innefattar individernas sökprocesser efter en viss produkt till bästa eller lägsta möjliga pris eller den högsta upplevda nyttan. Teorin grundar sig på att kunskapen om det bästa priset är begränsad eftersom att individen inte har kunskap om alla gällande priser med säkerhet och dessutom finns det även kostnader (tid, pengar) som är kopplat till ageranden som förbättrar uppfattningen om sina transaktionsmöjligheter.⁶⁹ Både avkastningen av sökandet i form av lägre priser och kostnaden av denna sökning, beror på konsumentens preferenser. Ekonomisk beteende innebär att konsumenten söker och därmed ändrar sitt perspektiv på hans möjligheter så länge som han uppfattar att detta är fördelaktigt för honom. Detta resulterar i att individen inte nödvändigtvis köper handelsvaran till det lägsta pris som är tillgängligt på marknaden, utan köper handelsvaran till uppfattningen om det lägsta pris bland sin uppsättning av möjligheter, även om det finns en möjlighet att varan kan finnas till lägre priser.

Även om sökteorin grundar sig på individernas sökprocess efter det lägsta priset kan denna teori tillämpas på studiens undersökningsområde. Eftersom att teorin menar att sökandet efter

⁶⁹ Vriend, J. N. (1996), s. 266 f.

möjligheter som är gynnsamma för agenten eller individen, är beroende på individens preferenser, skulle detta kunna innebära att individen kan agera på ett sätt som inte ger den högsta möjliga nyttan för denne själv. I studiens fall innebär detta att även om en möjlighet till att lösa in aktiekapitalet finns, behöver inte en inlösen nödvändigtvis vara självklar.

Även om en minskning kanske är det ekonomiskt mest gynnsamma agerandet, kan valet att inte minska sitt aktiekapital bero på att proceduren som följer en minskning inte anses vara värt att lägga ner tid på. Om denna procedur skulle uppfattas vara krångligt eller tidskrävande så innebär det att kostnaderna som är kopplade till att utfärda en minskning av aktiekapitalet, inte anses vara värt den mängd aktiekapital som kan minskas. Det kan även uppstå kostnader i form av rådgivning från en revisor, eftersom en minskning av aktiekapitalet är reglerad i lag och är en krånglig process. I detta fall skulle det innebära att både tid och pengar är kostnaden av att utföra en minskning eller sökandet efter tillvägagångssätt av en minskning, som aktiebolaget inte uppfattar vara värt eller en ekonomiskt gynnsam situation. Förutom kostnadsaspekten skulle det kunna vara att företags ägare inte anser att en minskning av aktiekapitalet till 50 000 SEK har någon väsentlig påverkan på företaget och därför väljer att förbli passiva inför denna nya regel. För företag som väljer att minska dess aktiekapital, innebär detta att företags ägare väljer att gå igenom de procedurer, eller söker efter möjligheter, som krävs för att minska sitt aktiekapital eftersom att den högsta möjliga nyttan ligger i att lösgöra hälften av aktiekapitalet. På detta sätt ger Search theory en insikt i företagets preferenser. Teorin ger svar på vad som ses som fördelaktigt agerande inför valet att minska eller behålla aktiekapitalet.

2.5 Pecking order theory

Denna teori menar att företagens val av finansiella medel sker efter en viss prioritetsordning. Enligt teorin väljer företagen hellre interna medel framför externa och hellre skulder framför nytt eget kapital, om det finns ett behov av externt kapital.⁷⁰ De internt genererade medlen består av eventuella vinster och de externa refererar till olika former av lån från externa finansörer. Den ordning som företagen väljer som finansiella medel är därmed följande:⁷¹

1. Internt genererade medel som består av eventuella vinster.
2. Externa finansiella medel som olika former av lån och eget kapital.
3. Nytt eget kapital.

En minskning av aktiekapitalet skulle kunna användas i verksamheten för framtida investeringar eller för att starta upp ett nytt aktiebolag. Detta innebär alltså att företaget får ett tillskott i kapital och därmed kan betraktas som internt genererade medel som skulle kunna vara en möjlig förklaring till företagens val att inte lösgöra hälften av aktiekapitalet. Pecking order theory skulle därmed kunna ge svar på om ett sänkt aktiekapitalkrav ses, av de privata aktiebolagen, som en möjlighet för framtida investeringar, eller om företagen primärt föredrar andra finansieringskällor än den teorin förespråkar.

⁷⁰ Myers. S. C. (1984).

⁷¹ Landström. H. (2003), s. 50 f.

3. Metod

Detta avsnitt presenterar genomförandet av studien. Detta för att kunna ge läsarna en möjlighet att skapa sig en förståelse för studiens tillvägagångssätt och tillförlitlighet. Avsnittet börjar med att presentera studiens forskningsansats och forskningsmetod för att sedan redogöra för studiens urval och totalpopulation. Därefter redogörs för studiens materialinsamling och tillvägagångssätt samt studiens reliabilitet och validitet. Avsnittet avslutas med en reflektion kring studiens metod.

3.1 Forskningsstrategi och forskningsmetod

Genom att arbeta med en surveyundersökning, som utgör den valda forskningsstrategin, täcks in fler respondenter och på detta sätt erhålls en bredare och en mer omfattande täckning som kan ge en mer överskådlig bild över hur de privata aktiebolagen resonerar kring aktiekapitalets funktion. Genom en surveyundersökning och dess förklarande och beskrivande karaktär ges en möjlighet till, att genom ett urval, lära sig om den totala populationen.⁷² Syftet blir därmed att försöka kartlägga och beskriva hur den övergripande populationen utifrån urvalet agerar genom att minska eller behålla sitt aktiekapital och hur dessa resonerar kring aktiekapitalets funktion, för att få ett bredare perspektiv på ämnet.⁷³

Studien består vidare av en tvärsnittstudie. En tvärsnittsstudie genomförs vid en tidpunkt och kan ge information om variationer mellan företag som väljer att minska och de som behåller sitt aktiekapital på 100 000 SEK samt motiven till detta.⁷⁴ I studiens fall innefattar denna tidpunkt mellan 25 april – 4 maj, 2011. Genom detta påvisar man det förhållande som råder just vid det tillfället då undersökningen ägt rum.⁷⁵

Den forskningsmetod eller ansats som används i studien är survey via Internet genom ett elektroniskt frågeformulär i form av en enkät. Anledningen till den valda forskningsmetoden är främst på grund av att den möjliggör att många respondenter nås under en kortare tid. Även om en intervju skulle vara mer uttömmande, väger inte detta upp mot den bredare målgruppen som följer ett utskick av frågeformulär via Internet. Dessutom ämnar denna studie att

⁷² Ferber, R., Sheatsley, P., Turner, A. and Waksberg, J. (2005).

⁷³ Ibid.

⁷⁴ Johanessen, A. Tufte, P.A. (2003), s.50 f.

⁷⁵ Svenning, C. (2003).

kartlägga vilka företag som valt att minska eller inte minska aktiekapitalet, vilket förespråkar en bred och en mer ytlig undersökning.

En annan fördel med ett frågeformulär är uteblivandet av intervjuar effekten och bekvämlighet för respondenten.⁷⁶ Genom att skicka ett e-post meddelande till respondenterna kan dessa välja den tidpunkt som passar de för att besvara enkäten samt göra detta utan att bli påverkad eller distraherad av forskaren. Den främsta fördelen med en kvantitativ metod är att den underlättar sammanställningen av svaren för att lättare kunna jämföra svarsalternativen mellan respondenterna.⁷⁷

Nackdelarna med en enkätundersökning är främst dess låga svarsfrekvens.⁷⁸ För att förebygga detta i bästa möjliga mån, har förutom det första utskicket även två påminnelser skickats till respondenterna. Förutom detta har nackdelen med den låga svarsfrekvensen beaktats och därmed har ett större urval valts. Dessutom har det i missiv brevet informerats om att två biobiljetter skall lottas ut till dem som deltar i undersökningen i syfte att öka svarsfrekvensen. För de som ville vara med i utlottningen krävdes det att uppge kontaktinformation då respondenterna behandlades anonymt i syfte att öka svarsfrekvensen om ämnet skulle uppfattas som ”känsligt”.

En annan nackdel med enkätundersökningar kan vara respondenternas ofullständiga eller fel ifyllda svar samt svarens begränsade karaktär.⁷⁹ För att motverka denna nackdel har det i det elektroniska frågeformuläret valts en funktion som ”tvingar” respondenterna till att svara på vissa frågor som fanns med i den valda svarsinsamlaren, SurveyMonkey. I övrigt har även öppna svarsalternativ givits där respondenten hade möjlighet att fylla i det svar som denne inte ansåg fanns med i frågeformuläret.

3.2 Undersökningsnivå och urval

Undersökningen kommer att ske på en mikro nivå där studiens totalpopulation utgörs av privata aktiebolag som har registrerats innan 1 april, 2010, det vill säga innan lagändringen om aktiekapitalet inträdde och med en omsättning mindre än 5 000 000 SEK (istället för 20 000 000 SEK, som annars är ett av kriterierna för mikrobolag). Detta på grund av

⁷⁶ Bryman, A. Bell, E. (2007), s. 241 f.

⁷⁷ Denscombe, M. (2009), s. 226

⁷⁸ Ibid, s. 45

⁷⁹ Ibid, s. 228

antagandet att mängden omsättning antas ha betydelse för valet att minska eller behålla aktiekapitalet där en sänkning på 50 000 SEK inte antas ha större effekt för företag med en högre omsättning. Totalpopulationen befinner sig inom Stockholms län. Skälet till det valda geografiska området, beror på den geografiska närheten till de olika företagen om studien skulle stöta på hinder med att samla in tillräckligt många svar.

Det finns 60 272 privata aktiebolag i Stockholms län.⁸⁰ Utav dessa hade Statistiska Centralbyrån e-postadresser till 5159 företag. Utifrån totalpopulationen valdes ett urval bestående av 1500 företag som hade uppgett e-postadresser till Bolagsverket vid registrering av verksamheten, som Statistiska Centralbyrån hade tillgång till. Anledningen till det valda antalet företag var begränsad på grund av den kostnad som följer ett utdrag på antal företag med e-post adresser. Respondenterna eller urvalet valdes genom Statistiska central byrån utförde ett slumpmässigt urval från totalpopulationen. Möjligheten till att välja ett stratifierat urval fanns, dock på grund av den höga kostnaden valdes det andra alternativet.

3.3 Materialinsamling och tillvägagångssätt

3.3.1 Enkätformulär

Frågorna i enkätformuläret utformades dels efter de teorier som ligger till grund för studien och dels genom tidigare forskning och statens offentliga utredningar som behandlas i studien. Frågorna består av strukturerade och standardiserade frågor. Detta för att svaren ska vara jämförbara mellan respondenterna. Vissa frågor har valts att hanteras som öppna frågor för att täcka in aspekter som möjligtvis inte var täckta av frågeformuläret.

Efter att ha sammanställt frågeformuläret kontaktades Statistiska centralbyrån och en urvalslista beställdes. Efter att ha fått tillgång till denna lista, skapades ett konto i en ”svarsinsamlare” på Internet, SurveyMonkey. En elektronisk enkät skapades på denna sida och måndagen den 25 april skickades den första omgången till samtliga 1500 respondenter. Vid utskicket fylldes respondenternas e-postadress som ”hemlig kopia” för att respondenterna inte skulle kunna se vilka de andra respondenterna var. De mesta av svaren erhöles inom 24 timmar och påföljande dag var svarsfrekvensen väldigt lågt. Onsdagen 27 april skickades en påminnelse till samtliga respondenter och svarsfrekvensen var likartad som första gången det

⁸⁰ Siffror hämtad från en kontakt i SCB.

vill säga det mesta av svaren inkom inom 24 timmar och därefter stagnerade svarsfrekvensen. En sista påminnelse skickades söndagen 1 maj under nattetid för att hamna på respondenterna senaste inkomna meddelanden på måndag morgon och svarsfrekvensen var likartad som de två tidigare gången. Onsdagen 4 maj stängdes det elektroniska enkätformuläret. Den totala svarsfrekvensen bestod av 212 företag, vilket utgör cirka 14 %.

3.3.2 Material

De material som ligger till grund för undersökningen består av vetenskapliga artiklar, böcker, statens offentliga utredningar, hemsidor och lagtexter. Vetenskapliga artiklar samt en del av böckerna utgjorde grunden till teorierna, diskussionerna i inledningen samt tidigare forskning. Böckerna utgjordes även av metodböcker. De hemsidor som återfinns i undersökningen består av myntkabinettet och Europa. Sökord som har använts i olika databaser för att hitta de olika artiklarna var: institutions, legal capital, minimum capital requiriement, minimum equity requirement, aktiekapital och sänkt aktiekapital. Artiklarna valdes utefter dess relevans av de träffar som sökmotorn gav genom att värdera artikelns relevans i procent och genom att beakta artikelns rubrik samt dess sammanfattning.

Tabell 1. Sammanfattning över den litteratur som ingår i studien

Ämne	Namn	Författare	År
<i>Aktiekapitalets funktion</i>	An analysis and critique of the EU:s minimum capitalisation requirement.	Fritz Ewang	2007
	Betänkande 2009/10:CU12 En sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag.	Riksdagen	2009
	Bolagens rättsliga ställning : om enkla bolag, handelsbolag, kommanditbolag och aktiebolag	Carl Hemström	2010
	Die neue haftungsbeschränkte Unternehmersgesellschaft	BMWi	2008
	Kapitalskyddet i aktiebolag.	Jan Andersson	2005
	Legal Capital: An Outdated Concept?	John Armour	2006
	Legal Capital and Limited Liability Companies: the European Perspective	Massimo Miola	2005
	Legal Capital - Is There a Case against the European Legal Capital Rules?	Peter O. Mulbert och Max Birke	2002
	Modernising the German GmbH – Mere Window Dressing or Fundamental Redesign?	Ulrich Noack och Michael Beurskens	2008
	Proposition 1973:93.	Riksdagen	1973
	Proposition 1993/94: 196 Ändringar i aktiebolagslagen	Riksdagen	1993
	Proposition 2004/05:85. Ny aktiebolagslag	Riksdagen	2004
	Proposition 2009/10:61. En sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag.	Riksdagen	2009
	Småföretaget och kapitalet Svensk forskning kring små företags finansiering	Hans Landström	2003

	SOU 2008:49, aktiekapital i privata aktieföretag.	Riksdagen	2008
	Sveriges lagar	Sveriges riksdag	2011
	The Effect of Business Regulations on Nascent and Young Business Entrepreneurship	Andre´ van Stel, David J. Storey och A. Roy Thurik	2007
	The Future of Legal Capital	Wolfgang Schön	2004
	The New <i>Unternehmersgesellschaft</i> (Entrepreneurial Company) and the Limited – A Comparison	Jessica Schmidt	2008
<i>Institutioner och tillväxt</i>	Building the rural economy with high growth entrepreneurs	Jason Henderson	2002
	Determinants of the Prevalence of Start-ups and High-Growth Firms	Per Davidsson och Magnus Henrekson	2002
	Entrepreneurship and institutions	Magnus Henrekson	2007
	On the Growth of Micro and Small Firms: Evidence from Sweden	Almas Heshmati	2001
	What is the value of entrepreneurship? A review of recent research	Mirjam van Praag och Peter H. Versloot	2007
<i>Institutioner och incitament</i>	Economic Performance Through Time	Douglass C. North	1995
	Entrepreneurship: Productive, Unproductive, and Destructive	William J. Baumol	1990
	Entrepreneurship, Small Business and Public Policy Levers	William J. Dennis Jr.	2011
	Institutional Entrepreneurship: An Introduction	Magnus Henrekson och Tino Sanandaji	2010
	Patterns and trends in entrepreneurship/SME policy and practice in ten economies.	Lois Stevenson och Anders Lundström	2001
	Testing Baumol: Institutional quality and the productivity of entrepreneurship	Russell S. Sobel	2008
	The institutions of economic freedom and entrepreneurship: evidence from panel data	Kristina Nyström	2008
	Where do firms incorporate? Deregulation and the cost of entry	Hannes F. Wagner, Colin Mayer och Marco Becht	2008
<i>Rationellt beslutsfattande och kapital</i>	The Capital Structure Puzzle	Stewart C. Myers	1984
	The Consequences of Decision-Making	Nils Brunsson	2007
	<i>The Pursuit of Organizational Intelligence</i>	James Gardener March.	1999
<i>Metodlitteratur</i>	Business research methods	Alan Bryman och Emma Bell	2007
	<i>Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna.</i>	Martyn Denscombe	2009
	<i>Introduktion till samhällsvetenskaplig metod</i>	Asbjorn Johannessén och Per Arne Tufte	2003
	<i>Metodboken: Samhällsvetenskaplig metod och metodutveckling</i>	Conny Svenning	2003
	What is A Survey?	Robert Ferber, Chair Paul Sheatsley, Anthony Turner, Joseph Waksberg	2005

3.3.3 Analysarbetet

Analys arbetet utfördes genom ”svarsinsamlaren” på Internet (SurveyMonkey) som möjliggjorde sammanställningar och filtreringar av svaren vilket förenklade analysarbetet. Frågorna som bestod av öppna frågor sammanställdes dock manuellt.

3.4 Operationalisering

De första frågorna är informativa frågor som typ av verksamhet, omsättning och etablerings år som inte är kopplade till några teorier och syftar till att undersöka skillnader mellan företag som har valt att minska eller behålla sitt aktiekapital. Respondenterna tillfrågades även om de kände till möjligheten att minska sitt aktiekapital (fråga 6). Denna fråga är viktig eftersom att det är endast de som känner till möjligheten och de som har gjort ett medvetet beslut beträffande aktiekapitalet som kan undersökas vidare i studien.

Aktiekapitalets funktion och kritiken mot den som framgår i de diskussioner som har lyfts fram i forskningen om aktiekapitalkravet har använts för att formulera svarsalternativen till frågorna, i syfte att ta reda på varför företagen väljer att minska respektive behålla sitt aktiekapital (frågorna 8 och 9). Förutom detta undersöks även uppfattningen om aktiekapitalets funktion (frågorna 5, 12 och 14). Dessa frågor innefattar anledningen till valet av aktiebolagsformen (fråga 5) och om aktiebolagets främsta egenskap om dess icke personliga ansvar efter sänkningen fortfarande uppfattas vara dess främsta fördel (fråga 12). Om uppfattningen fortfarande skulle ses som dess fördel innebär detta att kritiken gentemot aktiekapitalets funktion är missriktad.

Rationellt beteende och ”economic man” ger svar på vilket agerande, det vill säga minska eller behålla aktiekapitalet som ses som rationellt. Eftersom att ”economic man” agerar utefter egenintresse som ses som rationellt, skulle en möjlighet till att sänka aktiekapitalkravet ses som en möjlighet att lösgöra 50 000 SEK ur bolaget för egen skull. Genom att fråga respondenterna om de har minskat eller inte (fråga 7) samt anledningarna till respektive val (frågorna 8 och 9) fås ett svar om detta självintresse är motiverad då bland svarsalternativen återfinns skälen ”behöver pengarna själv” eller om ett rationellt beteende inte innefattar självintresse främst. Denna situation uppstår då respondenten sätter företagets överlevnad eller intresse före ens egen individuella intresse, vilket fångas upp av de övriga svarsalternativen i frågorna.

Search theory behandlar företagens preferenser. Ett ekonomiskt beteende här innebär inte att det ”ultimata” agerandet nödvändigtvis resulterar i högsta möjliga nytta utan individen söker efter möjligheter så länge denne uppfattar detta som gynnsamt utefter dennes preferenser. En minskning av aktiekapitalet innebär en möjlighet att lösgöra 50 000 SEK för egen skull för företags ägare. För företag som väljer att minska sitt aktiekapital (fråga 8) innebär detta att företagaren agerar för att få högsta möjliga nytta, oavsett vilka procedurer eller hur mycket tid som läggs ner på detta agerande.

Search theory blir intressant att tillämpa på dem som har valt att behålla sitt aktiekapital. Genom att fråga varför företags ägare valt att behålla sitt aktiekapital (fråga 9) fås det en inblick i om den ”ultimata” nytta inte anses värt i relation till den procedur, tid och kostnad som följer en minskning. Detta skulle resultera i att man avstår från det ”ultimata” nyttan.

Pecking order theory ger svar på lite olika aspekter. Genom att fråga om anledningen till en minskning är för att använda pengarna som kapitalinsats för att starta ett nytt aktiebolag, ges det svar på om möjligheten till att lösgöra aktiekapitalet ses som en möjlighet till investering, vilket teorin påstår. I denna situation tolkas lösgörande av aktiekapitalet som internt genererade medel. Dessutom ställs denna fråga explicit genom fråga 10, där respondentens prioriteringsuppsättning av finansieringsmedel undersöks vid ett investeringsbehov eller önskan. Detta skulle även kunna ge svar på vilket typ av externt kapital företagen helst föredrar vid en investering, eftersom att diskussioner förs om att göra externt kapital tillgängligt för företagen för att förbättra deras förutsättningar till överlevnad och tillväxt.

3.5 Bortfall

Efter det första utskicket uppstod det 227 bortfall av 1500 eftersom e-post meddelandet inte nådde fram till respondenten antingen för att adressen var fel skrivet vid registrering eller för att adressen inte existerade. Utav de övriga 1273 respondenter som enkätundersökningen skickades ut till, bestod den totala svarsfrekvensen av 212 företag, vilket utgör cirka 14 %. Eftersom att det endast beställdes e-post adresser från Statistiska centralbyrån på grund av den höga kostnad som skulle ha uppstått vid beställning av annan information om företagen som adress, bransch och dylikt, finns det inte någon annan information om de företagen som inte valde att delta i undersökningen.

3.6 Reliabilitet

Reliabilitet kan även benämnas som tillförlitlighet. Att undersökningen är tillförlitlig innebär att forskningsmetoden kan repeteras utan att resultaten skiljer sig anmärkningsvärt åt. Eftersom att svaren bland respondenterna är relativt konsekventa och att ingen ”förklaring” ges förutom de svarsalternativ som återfinns i enkätformuläret, kan detta indikera på att reliabiliteten är relativt hög. Däremot står undersökningen inför en komplikation där andelen bortfall kan innebära att studien inte innefattar tillräckligt många respondenter för att med säkerhet förvissa sig om att svaren skulle vara likartade vid ett annat tillfälle eller undersökning, vilket försämrar undersökningens reliabilitet. Om man ändå tar hänsyn till att undersökningen innefattar 212 företag, vilket inte är ett oväsentligt antal, och att dessa ger svar som är ganska konsekventa med inga externa förekommande förklaringar förutom de svarsalternativ som anges, kan detta tolkas som att reliabiliteten är relativt god.

3.7 Validitet

För att testa om frågorna i enkätformuläret är kopplade till undersökningsämnet gjordes två pilot ”tester” där två företag tillfrågades om dessa ansåg att informationen eller svarsalternativen var tillräckliga. Dessutom tillfrågades en revisor om enkätformulärets innehåll vilket ledde till en viss modifikation där ett svarsalternativ tillades. Det upptäcktes inga ”feltolkningar” eller ”felsvar” utav de enkäterna som blev besvarade. Dessutom fick respondenterna möjlighet att genom öppna svar tillägga deras åsikter beträffande frågorna, och inte heller där förekom det andra svar än vad som fanns med i undersökningen utan det bestod främst av bestyrkningar eller vidareutvecklingar av svarsalternativen. Respondenterna informerades även om att svaren behandlades anonymt i syfte att försöka höja sanningshalten i svaren. Allt detta sammantaget tyder på att den inre validiteten är relativt god.

Däremot är studiens yttre validitet svag. Av de svar som samlats in från respondenterna, gav samtliga snarlika svar samt liknande motivationer på de öppna frågorna, vilket tyder på en analytisk generalisering. Däremot går det inte att dra statistisk signifikanta slutsatser eftersom att studiens respondenter består av 212 av 1 500 företag som innebär att svarsfrekvensen är för låg. Om samtliga 1 500 företag hade svarat hade detta möjligtvis kunnat innebära en svag generalisering men den låga svarsfrekvensen hotar den yttre validiteten ytterligare. Detta innebär att undersökningen står inför en komplikation där andelen bortfall kan innebära att studien inte innefattar tillräckligt många respondenter för att med säkerhet förvissa sig om att

studien har täckt in de olika åsikter och agerandet beträffande vad en sänkning av aktiekapitalet innebär för studiens totalpopulation. Om man däremot betraktar de 212 företagen som har deltagit i undersökningen och tar hänsyn till att det inte alls förekommer svar som studien eller frågeformuläret inte hade tagit ställning till, kan man säga att även om det finns en viss risk för att yttre validiteten hotas, är den ganska god.

Avslutningsvis vill jag uttala mig om att det finns flertalig kritik som kan riktas mot denna undersökning. Dock kunde inte dessa ha undvikits eftersom att skälet till att metoden inte kunde utföras på ett optimalt sätt berodde på den höga kostnad som detta hade medfört. Om kostnadsaspekten inte hade utgjort ett hinder skulle för det första fler respondenter valts för att inkludera i studien. Därefter skulle ett stratifierat urval utförts för att få lika många respondenter inom respektive kategori. Dessa kategorier skulle vara bransch, omsättning och etablerings år. Dessutom hade en fullständig information om samtliga respondenter även valts för att kunna utläsa om det fanns ett mönster över vilka företag som inte har valt att delta i undersökningen som skulle kunna ge relevanta svar och insikter. De respondenter som utgjorde ett bortfall genom att adresserna var felaktigt angivna eller inte existerade, hade kunnat till viss mån bearbetats genom att skicka ut en postenkät till företagets besöksadress för att även inkludera dessa i undersökningen. Kostnadsbegränsningen gjorde istället att fler e-postadresser prioriterades istället för andra väsentliga information för att nå ut till så många som möjligt, vilket utefter de konditioner som fanns, var det mest lämpliga sättet att gå tillväga.

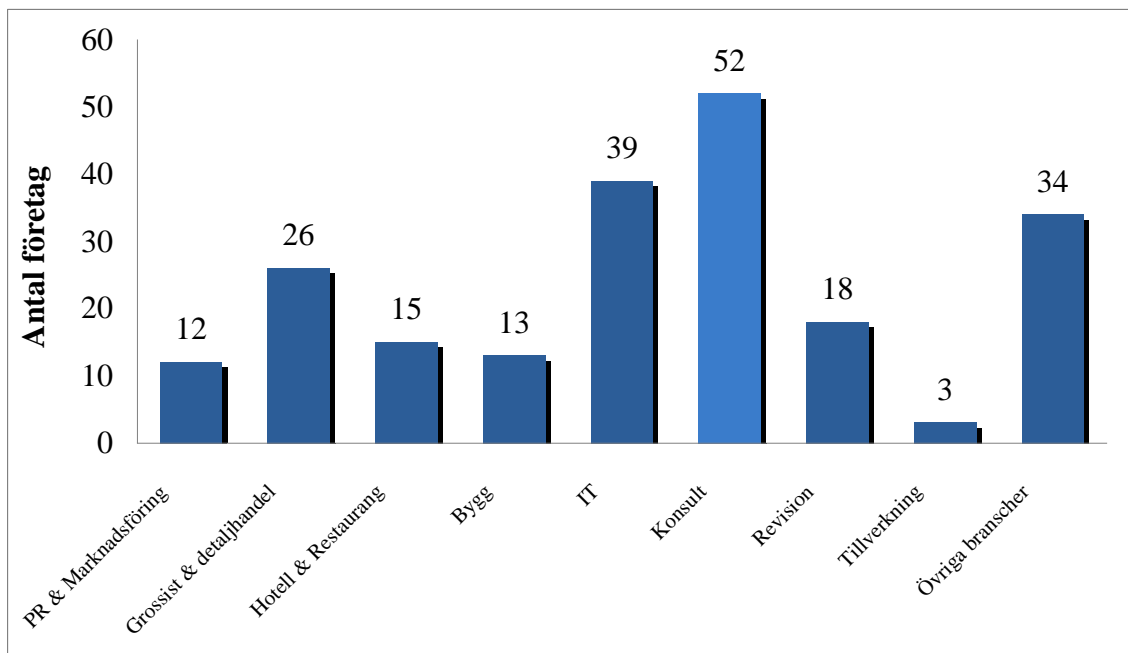
Dessutom bör det även beaktas att möjligheten att sänka aktiekapitalet infördes för drygt ett år sedan. Detta innebär att det är för tidigt för att kunna förutsäga eller uttala sig om en trend eftersom sådana små policyändringar tar tid innan de får en effekt.

Sammantaget innebär dessa begränsningar att studiens resultat och slutsatser skulle kunna se annorlunda ut om fler respondenter hade svarat eller ingått i undersökningen. Urvalet är koncentrerat till företag som har över 3 000 000 SEK i omsättning vilket kan betyda att studien inte fångar upp de respondenter som har valt att minska sitt aktiekapital eftersom att företag med lägre omsättningsvolym kan möjligen vara den kategori som en sänkning är mest väsentligt för.

4. Resultat av enkätundersökning

I detta avsnitt redovisas sammanställningen och analysen av insamlade data. Inledningsvis presenteras studiens samtliga 212 respondenter för att få en överblick över de företag som ingår i undersökningen. Därefter redogörs för om företags ägare har valt att minska eller behålla sitt aktiekapital och anledningen till de val företags ägare har gjort. Avslutningsvis presenteras hur respondenterna ser på aktiekapitalets funktion idag efter inträdandet av den nya regeln om ett lägre aktiekapitalkrav på 50 000 SEK.

4.1 Antal respondenter indelade i branscher

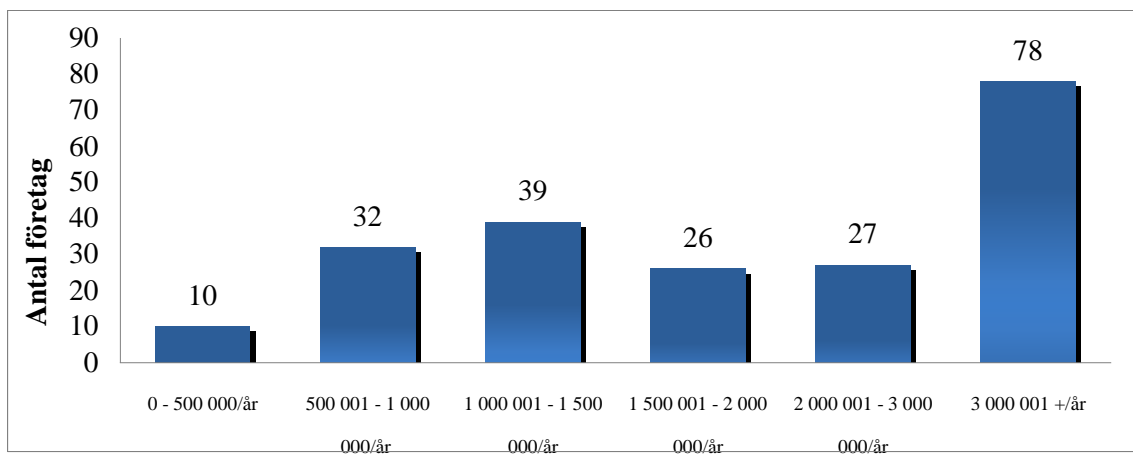

Figur 1. Branschfördelning

Branscherna som respondenterna tillhör var inte angivna från början utan formulerades som en öppen fråga. Detta för att inte enkäten skulle fyllas upp med många bransch kategorier. Därefter kategoriserades respondenterna i olika branscher manuellt. Detta resulterade i att det förekom respondenter som var ensamma över att tillhöra en viss bransch och därför sammanställdes dessa under ett övergripande kategori som benämndes ”övriga branscher”. Denna kategori innefattar olika branscher inom tjänstesektorn.

Av de totala 212 respondenterna är majoriteten verksam inom tjänstesektorn och utgörs av konsultbranschen som består av 52 företag. 3 av respondenterna var verksamma inom tillverkningssektorn. Den näst största gruppen består av IT branschen med 39 företag som följs av kategorin, övriga branscher med 37 företag. Inom denna kategori ingår verksamheter som advokatbyråer, bemanning, media, utbildning, skönhet och vård, arkitektur, mäklare, försäkringsförmedlare, lastbilsverkstad och marin service. Den fjärde största gruppen består av grossist och detaljhandeln med 26 företag som följs av Revisionsbranschen med 18 företag, Hotell och Restaurang branschen med 15 företag, byggbranschen med 13 företag och slutligen av PR och Marknadsföring branschen med 12 företag.

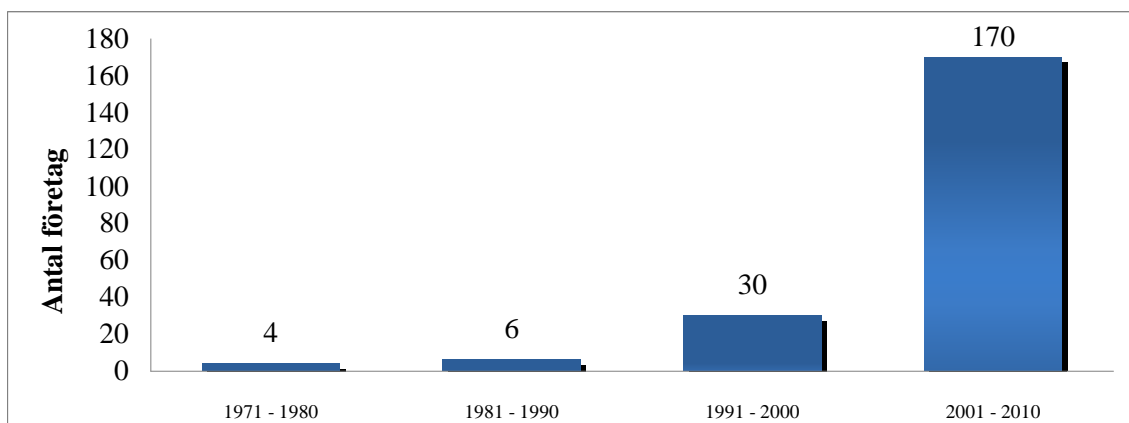
4.2. Antal respondenter indelade i omsättning i SEK

Figur 2. Omsättningsfördelning i SEK

Av de totala 212 respondenterna består majoriteten av företag med omsättning över 3 000 000 SEK med 78 företag, som följs av företag med omsättning mellan 1 000 001-1 500 000 SEK/år med 39 företag. Därefter följer ordningen med 32 företag med 500 001 – 1 000 000 SEK/år i omsättning, 27 stycken 2 000 001 – 3 000 000 SEK/år, 26 stycken 1 500 001 – 2 000 000 SEK/år och 10 företag med omsättning 0 – 500 000 SEK/år.

4.3 Antal respondenter fördelade i etablerings år

Figur 3. Fördelning i etablerings år

Majoriteten av företagen var etablerade mellan åren 2001 – 2010 med 170 företag. Mellan åren 1991 – 2000 hade 30 företag bildats, mellan åren 1981- 1990, 6 företag och mellan 1971- 1980 hade 4 företag etablerats. Två företag som inte framkommer i detta diagram är ett företag som hade etablerats år 1927 och ett företag år 1937. Detta för att det låga antalet gör att presentation i diagram inte blir synlig.

4.4 Antal respondenter som känner till möjligheten att minska sitt aktiekapital till 50 000 SEK

Tabell 2. Känner du till möjligheten att minska ditt aktiekapital till 50 000 SEK?

Ja	Nej
192	20

Utav 212 respondenter svarade 192 att de kände till möjligheten att minska aktiekapitalet till 50 000 SEK, medan 20 respondenter inte kände till möjligheten att minska aktiekapitalet. Därmed kommer dessa 20 företag inte att inkluderas i de följande resultat delen eftersom att dessa inte har tagit en medveten ställning till att sänka eller behålla aktiekapitalet.

Fördelningen i de branscher dessa företag är verksamma i, är relativt jämt mellan de branscher som studien innefattar. Majoriteten utgörs av nio företag som har mer än 3 000 000 SEK i

omsättning per år. Detta skulle kunna bero på att det är främst inom denna grupp med en hög omsättning som inte är ”vaksam” eller ”bryr sig om” denna nya regel. Dessutom är nästan samtliga (förutom två företag) etablerade senare än år 2000. Det går inte att utläsa gemensamma egenskaper hos företag som inte kände till denna nya regel. Anledningen till att gruppen med en högre omsättning är överrepresenterat kan bero på att denna grupp även utgör en majoritet genom hela studien. Detta gäller även för företagets ålder där yngre företag är överrepresenterade i studien.

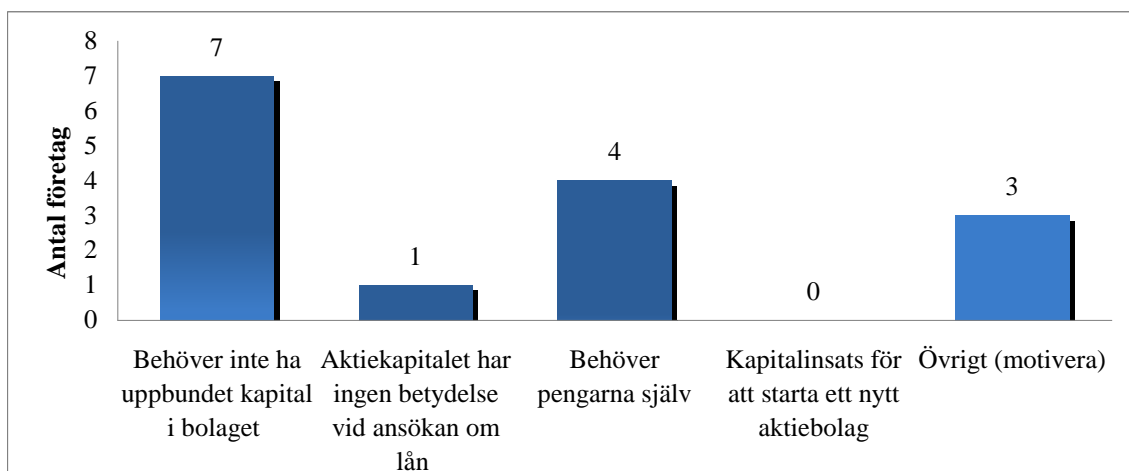
4.5 Antal företag som har valt att minska eller behålla sitt aktiekapital

Tabell 3. Har du minskat ditt aktiekapital?

Ja	Nej
10	182

Utav de 192 företags ägare som kände till möjligheten att minska sitt aktiekapital, svarade 10 att de hade minskat sitt aktiekapital och 182 hade valt att behålla den. Bland dessa återfanns samtliga företag inom tillverkningssektorn (3 företag) och majoriteten av tjänstesektorn (179 företag). Detta styrker de resonemang som förs om att ett rationellt beteende som är relaterad till valet att minska eller behålla aktiekapitalet, är att behålla aktiekapitalet i bolaget. Ett rationellt agerande utefter självintresse verkar inte vara relevant i detta fall. Skälen till valet beträffande aktiekapitalet kommer att behandlas nedan.

4.6 Anledningen till att respondenter har valt att minska sitt aktiekapital till 50 000 SEK

Figur 4. Varför har du valt att minska ditt aktiekapital till 50 000 SEK?

Företagen har fått möjligheten att uppge flera svarsalternativ, detta gör att samma företag kan befinna sig i flera av de svarssammanställningarna.

Som skäl till varför företagen har valt att minska sitt aktiekapital svarade de flesta av respondenterna som hade valt att minska sitt aktiekapital (7 av 10 företag), att de inte behövde ha uppbundet kapital i bolaget eftersom att eventuella lån inte behövdes i bolaget och att de behövde pengarna själva (4 av 10 företag). Detta avviker från uppfattningen om att ett rationellt beteende utefter ”economic man” där individer agerar utefter självintresse. Det är främst företagets bästa som företags ägare tar hänsyn till, innan det egna individuella intressena. Detta eftersom att de som har svarat att de behöver pengarna själva har även svarat att det bundna kapitalet, aktiekapitalet, inte behövs i företaget. Det är ytterst få (1 av 10) som anser att aktiekapitalet inte har betydelse vid ansökan om lån, vilket visar på att det är ytterst få som anser att aktiekapitalet inte ha betydelse för företagets kreditvärdighet. Valet att minska aktiekapitalet beror främst på att verksamheten inte är i behov av detta och inte på att aktiekapitalet inte längre har en funktion som ett borgenärsskydd. Detta stämmer inte överens med diskussionerna om aktiekapitalet inom forskningen. Däremot har ingen av dessa företag använt möjligheten till att frigöra hälften av ens aktiekapital för att investera i ett nytt aktiebolag. Detta kan innebära att möjligheten att lösgöra aktiekapitalet inte anses som en investeringsmöjlighet som Pecking order theory förespråkar, beträffande att starta ett bolag.

Istället har tre respondenter har svarat ”övrigt” och motiverat med att man ville ha tillbaka en del av tidigare investerade pengar för att balansera årets resultat och för att investera i företaget. Detta verkar styrka resonemangen i Pecking order theory där möjligheten till att lösgöra aktiekapitalet i detta sammanhang, betraktas som en möjlighet att investera i företaget.

Tabell 4. Sammanfattning över företag som har minskat sitt aktiekapital

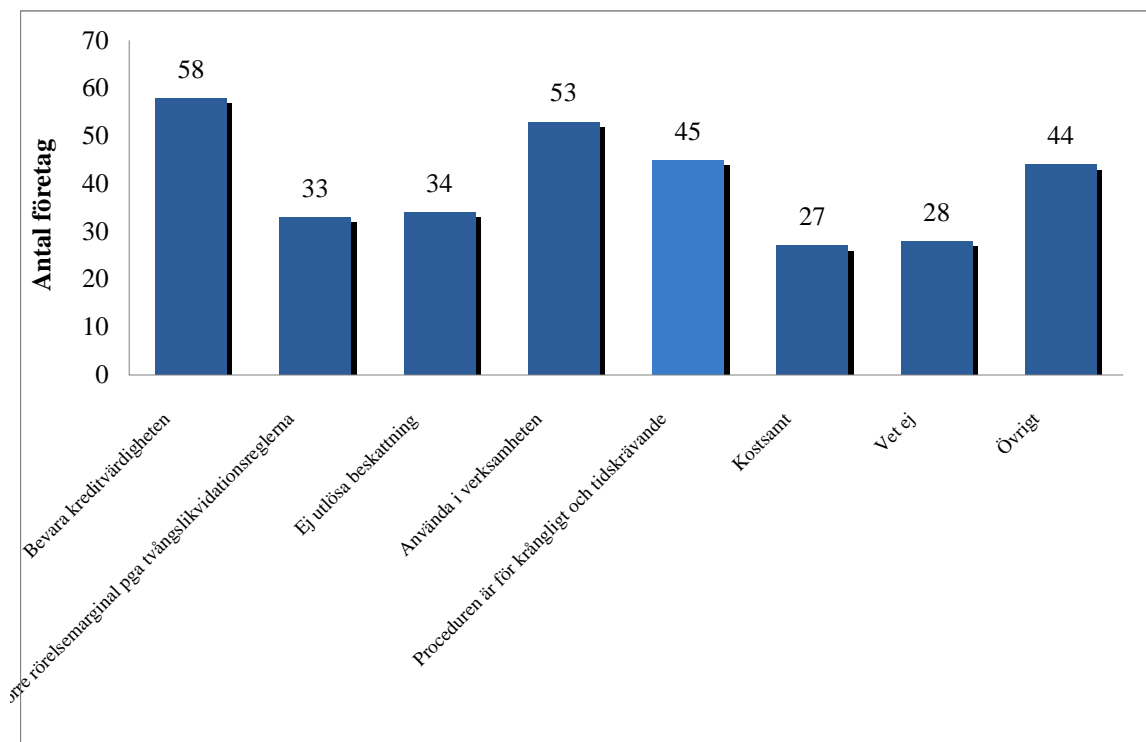
Bransch	Samtliga inom tjänstesektorn. Hotell och restaurangbranschen (3 företag), revisionsbranschen (2 företag), byggbranschen (1 företag), konsultbranschen (1 företag) övriga branscher (3 företag).
Ålder	1991-2000 (3 företag), 2001 – 2010 (7 företag)
Omsättning	<3 000 000 SEK/år.

”Vill ha tillbaka del av investerade pengar, onödigt att de ligger där när jag kan använda dem till något vettigt”.

För denna grupp respondenter, verkar möjligheten till att minska aktiekapitalet utgöra ett incitament till att vara verksam inom aktiebolagsformen och utgör en bättre förutsättning för deras verksamhet, även om denna grupp är ytterst liten. Detta är i enlighet med de resonemang som fördes som denna nya regel, nämligen att vissa företag inte behöver ha uppbundet kapital i bolaget och därför bör ges ett större handlingsutrymme beträffande detta. Möjligheten till att lösgöra aktiekapitalet utgör även ett incitament för denna grupp genom att möjliggöra för dessa att vara verksam inom aktiebolagsformen som skiljer mellan bolagets ekonomi och ägarens/ägarnas privatekonomi. Aktiebolagsformen uppfattas även som fördelaktigt av företags ägare eftersom att möjligheten till att ta större risker utan att riskera sin privatekonomi uppstår, vilket troligtvis förbättrar möjligheten för tillväxt och expansion om viljan till detta skulle finnas. Annars skulle företagaren kunna verka i någon av de övriga bolagsformen, så en distinktion mellan företagets och den egna privata ekonomin är önskvärd vilket även framgår genom de kommentarer som respondenterna har uppgett genom de öppna svarsalternativen. Dock bör det beaktas att denna grupp utgör endast 10 företag av de 192 som

känner till möjligheten till att minska sitt aktiekapital vilket innebär att detta inte gäller för majoriteten av de respondenter som ingår i studien. En undersökning om varför företags ägare väljer att lösgöra hälften av ens aktiekapital som är baserad på 10 företag är alldeles för få att kunna utläsa giltiga svar. Däremot kan man utläsa en indikation, utifrån respondenternas svar, att det är företag med omsättning mindre än 3 000 000 SEK/år som väljer att minska sitt aktiekapital. Detta kan bero på att en minskning på 50 000 SEK är mest betydelsefull för de mindre företagen. Därför blir det mer intressant att titta på varför företagen väljer att behålla sitt aktiekapital som följer nedan.

4.7 Anledningen till att respondenter har valt att ha kvar sitt aktiekapital på 100 000 SEK

Figur 5. Varför har du valt att ha kvar ditt aktiekapital på 100 000 SEK?

Företagen har fått möjligheten att uppge flera svarsalternativ, detta gör att samma företag kan befinna sig i flera av de svarssammanställningarna.

Anledningen till att behålla aktiekapitalet skulle kunna delas in i tre kategorier. Att bevara kreditvärdighet och att nå en större rörelsemarginal beträffande tvångslikvidationsreglerna,

utgörs av institutionella villkor eller faktorer. De två nästföljande anledningarna, att inte utlösa beskattning och att använda aktiekapitalet i verksamheter, utgör verksamhetsspecifika faktorer. Den tredje kategorin som utgörs av anledningarna att proceduren anses vara krånglig och tidskrävande samt att en minskning anses vara kostsamt, rör den kostnad i form av pengar och tid som är kopplat till en minskning.

Att bevara företagets kreditvärdighet och att behålla aktiekapitalet för att ha en större rörelsemarginal beträffande tvångslikvidationsreglerna, innefattar de institutionella villkoren för dessa företag. En möjlighet att sänka aktiekapitalet betyder ingen förbättring av de institutionella villkoren för de redan etablerade privata aktiebolagen. Eftersom att aktiekapitalet uppfattas ha en betydelse för företagets kreditvärdighet och för tvångslikvidationsreglerna, skulle en minskning av aktiekapitalet istället leda till en försämring av företagets ekonomiska situation. Detta innebär att denna regel inte utgör någon större förändring av de institutionella villkoren för dessa. Skulle en minskning vara önskvärd och främjande för företagens situation, skulle regeln innebära en förbättring av de institutionella villkoren, men eftersom att majoriteten svarar att en bibehållet aktiekapital nivå i företagen är mer gynnsamt, har inte denna regel någon större effekt på de privata aktiebolagen idag.

Dessutom verkar kreditvärdigheten vara viktigare för äldre företag där detta skulle kunna bero på att dessa företag har haft tid att etableras och därmed kan befinna sig i en situation där expansion är önskvärd. Därutöver verkar kreditvärdighet vara viktig för de allra minsta och de största företagen beträffande omsättning. Detta skulle kunna bero på att de minsta företagen behöver externa krediter för att överleva eller för att etablera deras verksamheter medan de större företagen har etablerats och därmed befinner sig i ett tillväxttillstånd där externa krediter kan behövas för att expandera verksamheten.

Anledningen till att behålla aktiekapitalet för att använda i verksamheten, var det 53 företag som svarade och 34 företag svarade att anledningen till att ha kvar sitt aktiekapital är för att dessa inte vill utlösa beskattning där vissa motiveringar tillkommer att efter beskattningseffekten inte finns mycket kvar utav 50 000 SEK samt att en minskning på 50 000 SEK i sig inte är någon större summa. Dessa utgjordes främst av företag inom hotell och restaurangbranschen och samtliga 3 företag inom tillverkningssektorn. Anledningen

förekommer även hos andra branscher, dock inte som den största anledningen utan utgör istället den näst största anledningen och utgörs av branscherna grossist och detaljhandel, bygg, IT, revision och bland övriga branscher. Dessutom förekommer den som främsta anledningen hos de yngre företagen, det vill säga de som är etablerade mellan åren 2001 – 2010. Förklaringen till detta skulle kunna vara att de yngre företagen inte har hunnit etablera eller expandera deras verksamheter där möjligheten med att minska aktiekapitalet ses som ett sätt att investera i deras verksamhet. Därutöver är det främst företags ägare i de större företagen som ger detta svar som anledning. Man bör däremot ta i beaktning att majoriteten av studiens respondenter består av de större företagen med över 3 000 000 omsättning/år. Att det är främst de större företagen som ger denna anledning kan även bero på att de större företagen befinner sig mer i ett investeringskedje.

Anledningen till att behålla aktiekapitalet för att proceduren som krävs för att minska sitt aktiekapital anses vara för krångligt och därmed tidskrävande, svarade 45 företags ägare. Dessa utgörs främst av konsultbranschen. Även om anledningen även förekommer bland de övriga branscher är inte denna förklaring en majoritet hos de övriga branscherna, och förekommer främst bland företag som har etablerats mellan åren 1981-1990. Anledningen förekommer även bland samtliga omsättningsvolymerna där samtliga företag har angett detta alternativ i genomsnitt som den tredje största anledningen. Detta innebär att även om det primära anledningen inte är detta alternativ, kan man säga att majoriteten av företags ägare anser att proceduren som krävs för att minska sitt aktiekapital är för krångligt och tidskrävande.

Allt detta visar att företags ägare anser att aktiekapitalet har en funktion för företagets kreditvärdighet och därigenom en funktion som ett borgenärsskydd, till skillnad mot diskussionerna inom forskningen. Dessutom styrker uppfattningen om att proceduren anses vara krångligt och tidskrävande och att det är för kostsamt (27 företag) de resonemang som förs i Search theory där den ”ultimata” nyttan som följer ett lösgörande av aktiekapitalet inte anses vara ”värt” mödan och därmed väljer företags ägare att förbli passiva inför denna nya regel. Många företags ägare ser möjligheten att minska aktiekapitalet som en möjlighet att använda detta i verksamheten som styrker Pecking order theory. Skillnaden mot dem som väljer att minska aktiekapitalet beträffande Pecking order theory är att aktiekapitalet används i verksamheten genom att inte minska aktiekapitalet. Detta för att en större aktiekapitalvolym anses utgöra ett borgenärsskydd som förbättrar företagets kreditvärdighet samt indikerar på att

företaget är seriöst till dess omgivning. Det rationella agerandet i denna bemärkelse är alltså att behålla aktiekapitalet i bolaget.

Tabell 5. Sammanfattning över företag som har valt att behålla sitt aktiekapital

Bransch	Majoritet inom tjänstesektorn och samtliga inom tillverkningssektorn. Hotell och restaurang (11 företag) PR och Marknadsföring (12 företag), revisionsbranschen (16 företag), grossist och detaljhandel (26 företag), bygg (12 företag) och IT (32 företag), konsultbranschen (46 företag), övriga branscher (27 företag).
Ålder	1971 – 1980 (11 företag), 1991-2000 (25 företag), 2001 – 2010 (146 företag)
Omsättning	Utgör majoritet inom samtliga omsättningsvolymerna dock förekommer främst bland företag med omsättning >3 000 000 SEK/år.

Uppfattningarna framkommer klarare genom de motiveringar respondenterna har gjort genom de öppna svarsalternativen:

”Onödig skattekonsekvens för mig privat”

”Bolaget har ett aktiekapital om 200`. Vid start tyckte jag det var viktigt att visa på finansiell styrka”

”Tycker kraven till aktiekapital ska ökas framför minskas. Precis som man ställer högre krav på kreditvärdigheten för banker, bör kraven till aktiekapital öka till 400 000, detta visar på seriositet”

”ser ingen anledning”

”Bankerna m.m. kräver detta”

”Spelar inte mig någon roll. Kan inte se vad det skulle ge mig”

”Ser ingen som helst anledning att minska aktiekapitalet eftersom det bara rör sig om 50 000 kr”

”De ligger bra där de ligger”

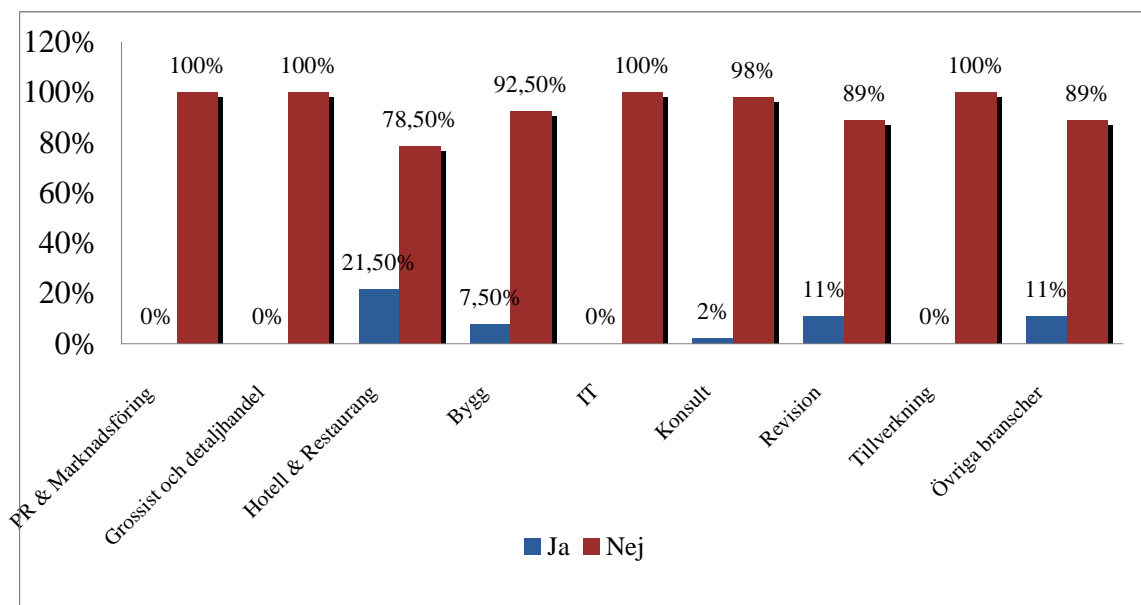
”Det kostar mer än det ger i och med att man tappar sparutdelningsutrymme, såvida bolaget inte är helt nybildat. Dessutom avgår för de flesta 2 registreringsavgifter hos Bolagsverket som eventuella kostnader för rådgivare”

”50 000 bolag är ”B”-bolag”

”Jag tycker skillnaden mellan 50 och 100 är marginell ur företagarens perspektiv”

Av det som framgår av citaten, har inte en möjlighet att sänka aktiekapitalet någon större betydelse för majoriteten av respondenterna. Tvärtom verkar ett lägre aktiekapital hota eller underminera företagets legitimitet och förtroende gentemot sina kunder och andra externa aktörer som är väsentliga för företagets verksamhet. Förutom denna aspekt, anses skillnaden mellan 100 000 och 50 000 SEK inte ha någon större effekt på företagen eftersom att beskattningseffekten, registreringsavgifter och olika reglerna om sparutdelningsutrymmet, gör att det inte blir mycket kvar av det lösgjorda 50 000 SEK. Allt detta sammantaget innebär att det varken rör sig om något större incitament eller en förbättring av de redan etablerade företagens förutsättningar. Regeln om ett sänkt aktiekapitalkrav verkar inte alls ha en effekt eller påverka de redan etablerade privata aktiebolagen. Dessutom ifrågasätter denna situation de diskussioner som råder om aktiekapitalkravets funktion som utgör basen för denna nya regel där aktiekapitalkravet fortfarande anses ha en funktion och betydelse för företagets verksamhet.

4.8 Andel respondenter som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i branscher

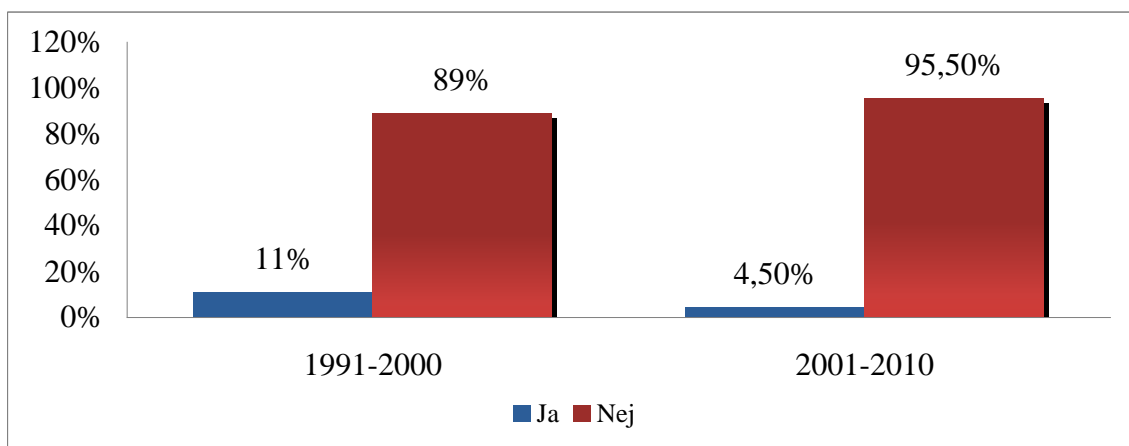
Figur 6. Har du minskat ditt aktiekapital? (Uppdelade i branscher)

Majoriteten av samtliga branscher inom tjänstesektorn har valt att behålla sitt aktiekapital. Däremot befinner de som har valt att minska sitt aktiekapital främst inom hotell och restaurangbranschen där 21,5 % (3 av 14 företag) inom branschen har minskat sitt aktiekapital. Företagen som har minskat sitt aktiekapital förekommer även inom revisionsbranschen med 11 % (2 av 18 företag), byggbranschen med 7,5 % (1 av 13 företag), konsultbranschen med 2 % (1 av 47 företag) och inom övriga branscher med 11 % (3 av 27 företag). Samtliga tre företag inom tillverkningssektorn har valt att behålla sitt aktiekapital.

Även om det verkar vara en antydning till att en minskning verkar förekomma främst inom hotell och restaurang branschen samt revisionsbranschen, är dessa företag för få till antal. Om studien hade täckt in fler respondenter hade dessa siffror möjligtvis kunnat ändras. Det som däremot är anmärkningsvärt är att inga företag inom PR & Marknadsföringsbranschen samt IT branschen förekommer. Dessutom förekommer det endast ett företag inom konsultbranschen som har minskat sitt aktiekapital av samtliga 47 företag, vilket kan ses som en indikation på att väldigt få företag inom dessa branscher väljer att minska sitt aktiekapital. Detta företag som har minskat sitt aktiekapital har svarat att verksamheten inte är i behov av lån och att det därmed inte behövs ett större uppbundet aktiekapital i verksamheten. Även om det går att utläsa svaga skillnader mellan branscherna, kan man med någorlunda säkerhet

kunna uttala sig om att de som väljer att behålla sitt aktiekapital inom samtliga branscher, är klart överrepresenterade. Därmed verkar det inte finnas några större skillnader mellan branscherna över hur man väljer att agera om möjligheten till att sänka aktiekapitalet.

4.9 Andel respondenter som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i etablerings år

Figur 7. Har du minskat ditt aktiekapital?(Uppdelat i etablerings år)

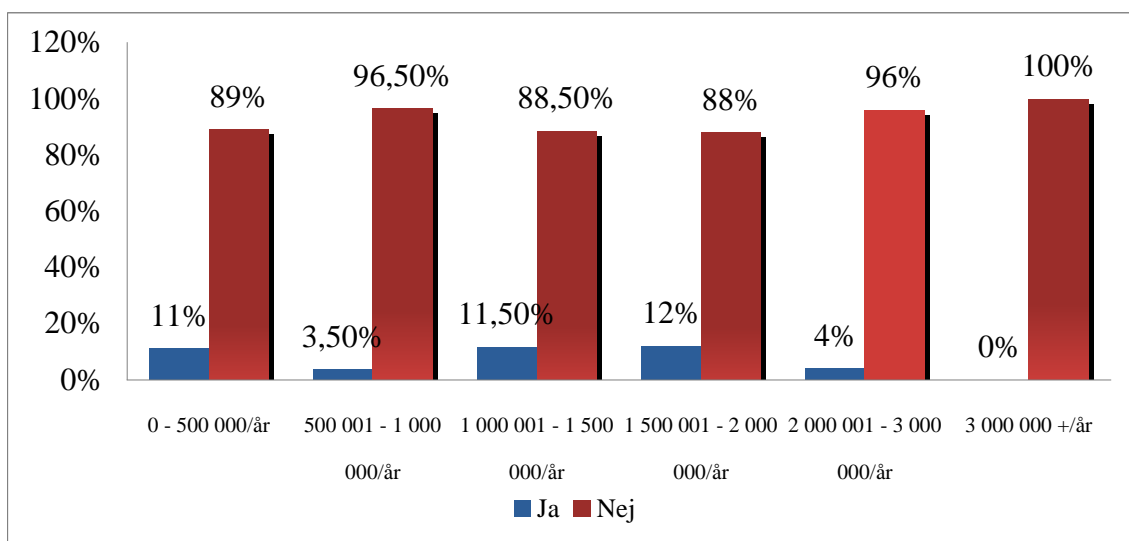
De företag som har etablerats innan år 1990 är för få för att kunna utläsa om företagets ålder har en betydelse för valet att minska eller att behålla aktiekapitalet. Därför utelämnas dessa från denna specifika presentation, dock bör det nämnas att samtliga 11 företag som utelämnas har inte minskat sitt aktiekapital. Dessa består av ett företag som har etablerats år 1937, fyra företag mellan åren 1971-1980 och 6 företag mellan åren 1981-1990.

Majoriteten av samtliga företagsålder har valt att behålla sitt aktiekapital. Företagen som har etablerats under åren 1991-2000 har 11 % (3 av 28 företag) valt att minska sitt aktiekapital och 89 % (25 av 28 företag) valt att inte minska sitt aktiekapital. Mellan åren 2001-2010 har 4,5 % (7 av 153 företag) valt att minska sitt aktiekapital och 95,5 % (146 av 153 företag) valt att inte minska sitt aktiekapital.

Detta innebär att utav de företag som ingår i studien, verkar företagets ålder inte ha en betydelse för om företagen väljer att behålla sitt aktiekapital eller inte. Dock är respondenterna även här för få för att kunna uttala sig om detta med en viss säkerhet. Även om tio års skillnad ger vissa svar, skulle fler företag med äldre etablerings år, ge en klarare

bild över vad företagens ålder har för betydelse för om man väljer att minska eller behålla sitt aktiekapital. Med utgångspunkt för denna studie och de respondenter som ingår, är slutsatsen att företagens ålder inte verkar ha en betydelse för hur man väljer att agera gällande aktiekapitalet.

4.10 Andel företag som har minskat/ej minskat sitt aktiekapital uppdelat i omsättning

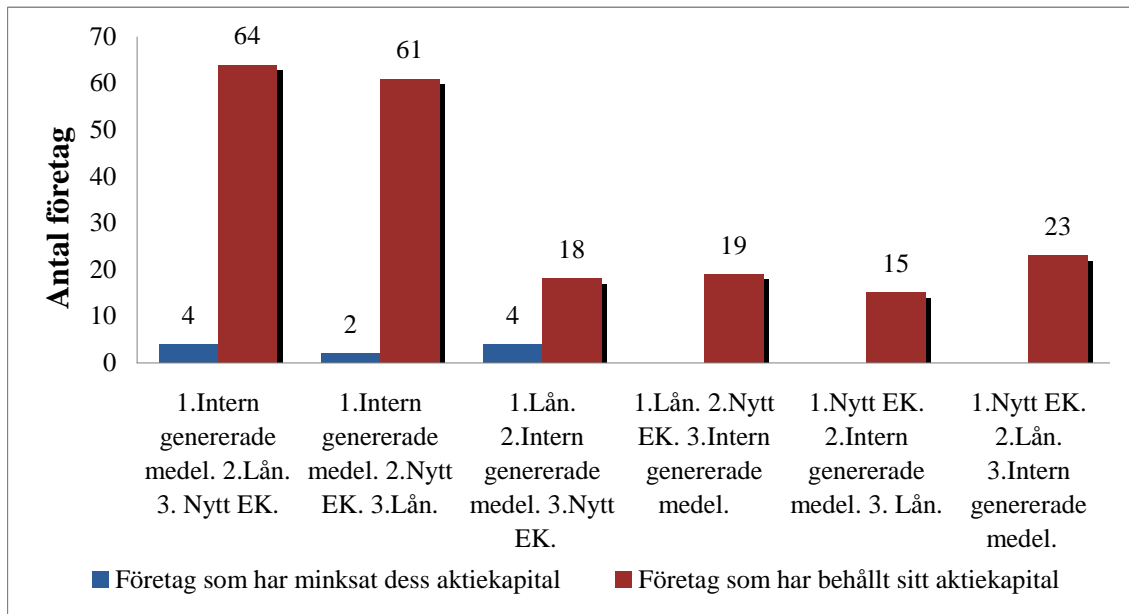
Figur 8. Har du minskat ditt aktiekapital? (Uppdelat i omsättning)

Valet att minska aktiekapitalet tenderar att avta helt bland företag med en omsättning över 3 000 000 SEK. Bland företag med mindre omsättning än 3 000 000 SEK verkar valet att minska aktiekapitalet att variera. Bland företag som hade upp till 500 000 kr i omsättning/ år hade 11 % (1 av 9 företag), 500 001 – 1 000 000 i omsättning/år 3,5 % (1 av 30 företag), 1 000 001 - 1 500 000 i omsättning/år 11,5 % (4 av 35 företag), 1 500 001 – 2 000 000 kr omsättning/år 12 % (3 av 25 företag) och företag med 2 000 001 – 3 000 000 kr omsättning/år hade 4 % (1 av 24 företag) valt att minska sitt aktiekapital. Att företag som minskar sitt aktiekapital inte alls förekommer bland företag med över 3 000 000 SEK är anmärkningsvärt. Bland dessa valde samtliga (69 företag) att inte minska nivån på aktiekapitalet.

De som väljer att behålla aktiekapitalet utgör en majoritet. Däremot bör man beakta de låga antal företag bland dem som har omsättning upp till 500 000 kr i omsättning/ år. Sammantaget kan man utläsa att för företag med omsättning över 3 000 000 SEK, tenderar en minskning att

bli oväsentligt och bland de företagen med mindre omsättning än 3 000 000 SEK verkar valet att minska variera. En minskning av aktiekapitalet förekommer bland företag med en mindre omsättning än 3 000 000 SEK/år.

4.11 Prioritering av finansieringsmedel vid eventuell investering

Figur 9. Prioritering av finansieringsmedel vid eventuell investering

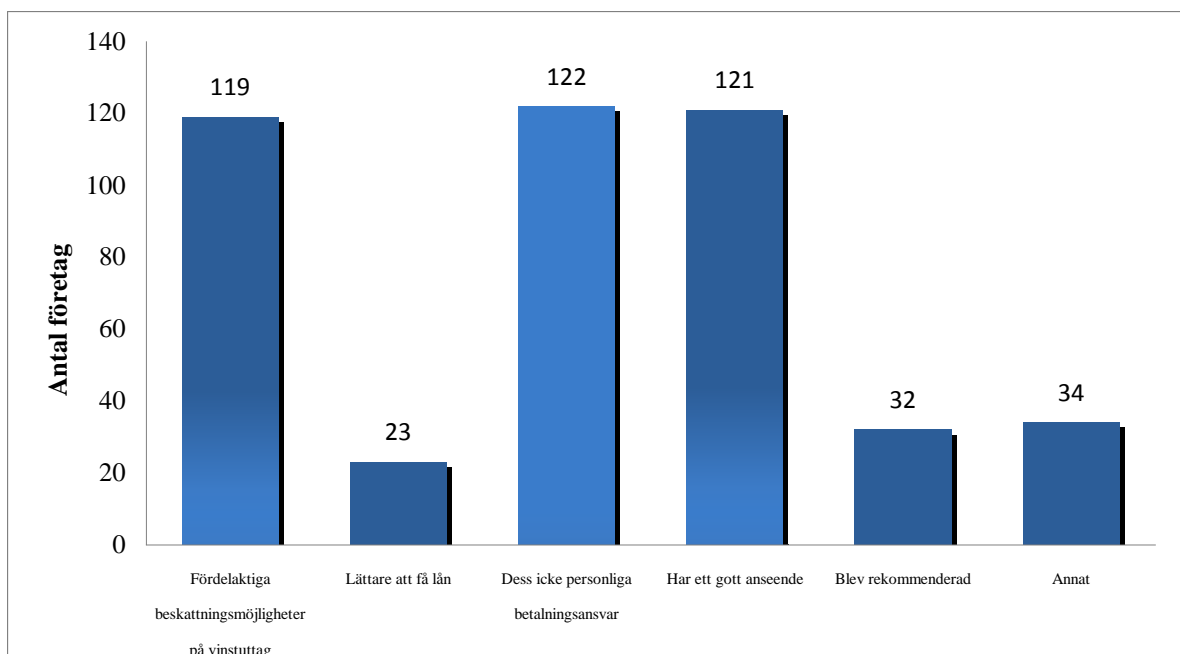
Denna fråga ämnar till att undersöka om vilken finansieringskälla företags ägare främst skulle föredra vid ett investeringsbehov. Pecking order theory behandlar just detta och menar att företagen främst väljer internt genererade medel där möjligheten till att minska aktiekapitalet ingår. Företagen väljer lån som andra val och till sist nytt eget kapital i form av nytt tillskott från ägarna, enligt teorin. För att undersöka detta har samtliga kombinationer av de tre finansieringskällor angetts som svarsalternativ.

De företag som har valt att behålla sitt aktiekapital bestod av 64 företag som valde kombinationen och turordningen internt genererade medel, lån och nytt eget kapital som finansieringsmedel vid investeringsbehov. Detta innebär att majoriteten av respondenterna har valt den kombinationen av finansieringsmedel som återfinns i Pecking order theory. De övriga grupperna består av 61 företag som valde internt genererade medel, nytt eget kapital och lån. 23 företag valde kombinationen nytt eget kapital, lån och internt genererade medel. 18 företag valde finansieringskombinationen lån, internt genererade medel och nytt eget kapital. 19

företag valde kombinationen lån, nytt eget kapital och internt generade medel. Slutligen valde 15 företag finansieringskombinationen nytt eget kapital, internt genererade medel och lån vid investering.

För företag som har valt att minska sitt aktiekapital valde 4 företag kombinationen intern generade medel, lån och nytt eget kapital som finansieringsmedel vid investeringsbehov. 4 valde kombinationen lån, internt generade medel och nytt eget kapital och två valde kombinationen internt generade medel, nytt eget kapital och lån. De företag som har valt att minska sitt aktiekapital avviker ifrån de resonemang som för i Pecking order theory.

4.12 Anledningen till valet av aktiebolag som företagsform

Figur 10. Varför valde du aktiebolag som företagsform framför andra bolagsformer?

Företagen har fått möjligheten att uppge flera svarsalternativ, detta gör att samma företag kan befinna sig i flera av de svarssammanställningarna.

Denna fråga ställdes för att senare försöka se om anledningen till valet av bolagsformen hade ändrats i samband med sänkningen av aktiekapitalkravet.

Anledningen till att de flesta valde aktiebolag som bolagsform var främst för dess icke personliga betalningsansvar (122 företag), på grund av dess goda anseende (121 företag) och

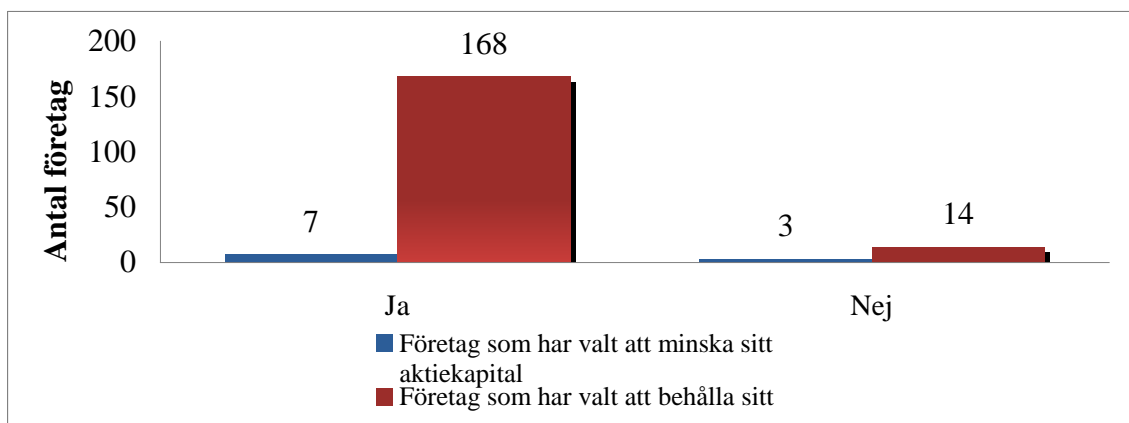
på grund av dess fördelaktiga beskattningsmöjligheter på vinstuttag (119 företag). Detta visar, i motsats till diskussionerna i forskningen om aktiekapitalets funktion, att aktiebolagets icke personliga ansvar inte ansågs vara urholkat då verksamheten etablerades. Förutom dessa uppfattningar framgår det i motiveringarna i svarsalternativet ”annat” att aktiebolagsformen var mer förmånlig då en åtskillnad mellan de privata och företagens ekonomi kunde göras. Dessutom krävde vissa av företagens kunder att man var verksam i aktiebolagsformen, vilket intygar om dess goda anseende.

”Större kunder, statliga och kommunala bolag kräver oftast att leverantören har Aktiebolag, andra bolagsformer ratas i handel med dessa kunder”

”Mer likvida medel i rörelsen genom lägre skatt”

32 företag svarade att de blev rekommenderade till bolagsformen aktiebolag och 23 företag valde aktiebolag på grund av möjligheten till att få lån. Utav de 34 företagen som valde alternativet ”annat” motiverade med att ett aktiebolag ansågs vara mer seriös än andra företagsformer.

4.13 Aktiebolagets främsta fördel dess icke personliga betalningsansvar

Figur 11. Tycker du att det icke personliga betalningsansvaret som karaktäriserar ett aktiebolag idag fortfarande är dess fördel?

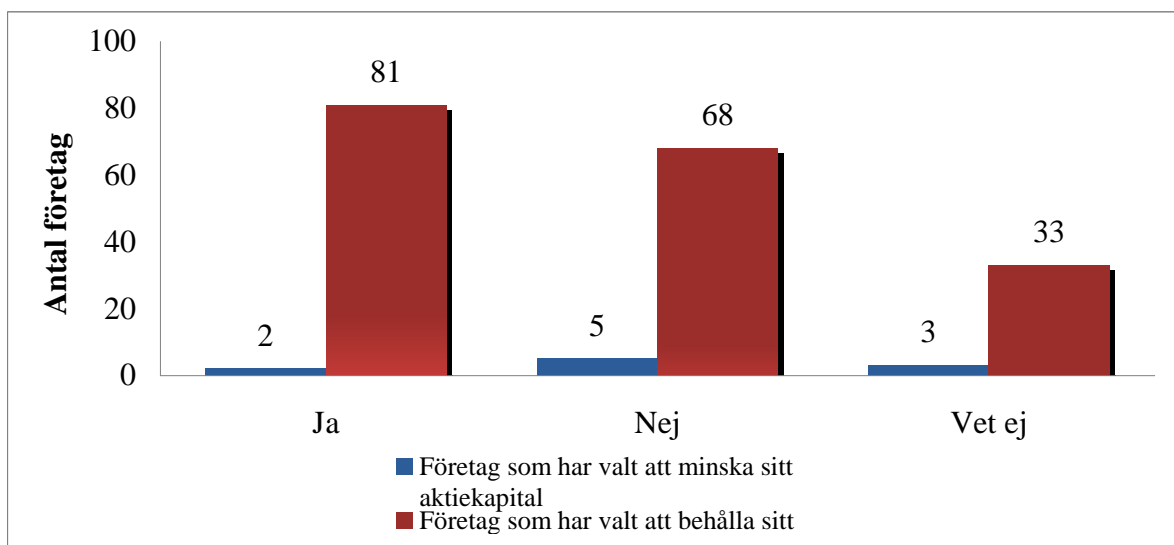
Majoriteten av företagen i båda kategorierna svarade att aktiebolagets fördel fortfarande är det icke personliga betalningsansvaret. Utav de företag som inte hade minskat sitt aktiekapital svarade 168 företag svarade att aktiebolagets främsta fördel fortfarande är dess icke personliga betalningsansvar. 14 företag svarade att aktiebolagets främsta fördel inte var det

personliga betalningsansvaret och motiverade med att det ändå var andra säkerheter som krävdes än aktiekapitalet. Att majoriteten av respondenterna fortfarande anser aktiebolagets främsta fördel vara dess icke personliga betalningsansvar, visar på att aktiekapitalets funktion som borgenärsskydd fortfarande är aktuellt. Därigenom har aktiekapitalet en betydelse för företagets kreditvärdighet som säkerställs genom att aktiebolagets icke personliga betalningsansvar fortfarande är intakt. Det icke personliga betalningsansvaret skyddar alltså bolagets ägare från att bli personligt betalningsansvariga.

Allt detta sammantaget är i motsats till de diskussioner som återfinns i forskningen om aktiekapitalets funktion, där det icke personliga ansvaret anses vara urholkat genom den personliga säkerhet som borgenärer kräver i utbyte mot deras fordringar som leder till att företags ägare blir personligt betalningsansvariga för bolagets förpliktelser. Dessutom är uppfattningarna även i motsats till forskningen beträffande aktiekapitalets funktion som borgenärsskydd och företagets kreditvärdighet.

Dessa resultat är även giltiga för dem som har valt att minska sitt aktiekapital. Utav de företag som hade minskat sitt aktiekapital svarade sju företag att aktiebolagets främsta fördel var dess icke personliga betalningsansvar. Tre företag av dessa svarade att det inte var det och motiverade med att långivare istället krävde annan form av säkerhet som ledde till att företags ägare blev personligt betalningsansvariga. Dock utgör dessa en klar minoritet av samtliga respondenter och den allmänna uppfattningen om aktiekapitalets funktion är i motsats till dessa tre.

4.14 Oseriösa nya företag till följd av ett sänkt aktiekapital

Figur 12. Tror du att en lägre nivå på aktiekapitalkravet kan leda till att oseriösa företag startas?

Majoriteten av företagen av dem som hade valt att behålla sitt aktiekapital, svarade att en lägre nivå på aktiekapitalet skulle leda till att fler oseriösa företag skulle startas. Medan företagen som hade minskat sitt aktiekapital svarade de flesta att de inte trodde att en lägre nivå på aktiekapitalet skulle leda till fler oseriösa företag. Det verkar som att en högre aktiekapital i bolaget tenderar att vara en indikation på seriositet samt skapar förtroende för företagets omgivning och därigenom har en funktion och betydelse för företagets verksamhet. Att de som har valt att minska sitt aktiekapital svarar tvärtom beror självfallet på deras uppfattning om aktiekapitalet och dess mindre betydelse för företaget, som kan konkluderas efter deras agerande, nämligen att lösgöra hälften av sitt aktiekapital.

4.15 Sammanfattning av resultat

För att få en mer tydlig bild av resultaten följer nedan en sammanfattning av studiens övergripande frågeställningar och det undersökningen har kommit fram till beträffande dessa frågor.

Tabell 6. Sammanfattning av resultat

Reaktioner på möjligheten att minska aktiekapitalet?	Majoriteten (182 av 192) har valt att behålla sitt aktiekapital där samtliga 3 företag inom tillverkningssektorn och 179 inom tjänstesektorn ingår. 10 företag har minskat sitt aktiekapital till 50 000 SEK.
Anledning till att behålla aktiekapitalet?	För att bevara företagets kreditvärdighet, för att använda aktiekapitalet i verksamheten och för att proceduren med att sänka aktiekapitalet anses vara krångligt och tidskrävande. Dessa företags ägare anser inte att en minskning av aktiekapitalet har någon större betydelse då det mesta av minskningen antingen försvinner i form av beskattning eller att mängden 50 000 SEK inte anses vara en väsentlig summa.
Anledningen till att sänka aktiekapitalet?	Företagen behövde inte ha uppbundet kapital i bolaget eftersom att eventuellt lån inte behövs i bolaget och för att de behövde pengarna själva.
Skillnader mellan de som valt att behålla och lösgöra aktiekapitalet?	Det finns skillnader mellan företagen vid beträffande omsättning. För företag med omsättning över 3 000 000 SEK/år tenderar en minskning av aktiekapitalet avta helt och förekommer bland företagen med mindre omsättning än 3 000 000 SEK/år. Därutöver finns det inga skillnader.
Anses aktiekapitalet fortfarande ha en funktion som borgenärsskydd?	Aktiekapitalet anses fortfarande ha en funktion som borgenärsskydd och därmed anses dess icke personliga betalningsansvar inte vara urholkat.

5. Slutsats

Slutsatserna av denna studie är att en klar majoritet av de 212 privata aktiebolagen, väljer att behålla sitt aktiekapital på 100 000 SEK, där samtliga företag inom tillverkning och majoriteten av tjänstesektorn ingår. Det verkar som att ett rationellt beteende beträffande aktiekapitalet är att behålla det i företaget för företagets bästa istället för att se möjligheten till att minska aktiekapitalet som ett sätt att gynna företags ägare själv. Detta framgår även av anledningarna som företagen har uppgett där anledningen till att företagen väljer att behålla sitt aktiekapital beror främst på att dessa vill bevara företagets kreditvärdighet. Dessutom vill företagen använda aktiekapitalet i verksamheten för att täcka eventuella förluster eller för vidare investering i företaget och för att proceduren med att sänka aktiekapitalet anses vara krångligt och tidskrävande. Framförallt anser inte dessa företags ägare att en minskning av aktiekapitalet har någon större betydelse då det mesta av minskningen antingen försvinner i form av beskattning eller att mängden 50 000 SEK inte anses vara en väsentlig summa samt att ett högre aktiekapital bestyrker företagets legitimitet och är ett tecken på seriositet.

Det finns inte heller några skillnader mellan de företag som väljer att minska eller att behålla sitt aktiekapital förutom omsättningsvolym. Den enda skillnaden är att för företag med omsättning över 3 000 000 SEK/år tenderar en minskning av aktiekapitalet att avta helt och förekommer bland företagen med mindre omsättning än 3 000 000 SEK/år.

Valet att behålla aktiekapitalet och företagens motiveringar tyder på att aktiekapitalet fortfarande anses ha en funktion som borgenärsskydd och därmed att dess icke personliga betalningsansvar inte är urholkat. Eftersom att aktiekapitalet utgör ett borgenärsskydd innebär detta att borgenärer inte ställer andra krav för deras fordringar, vilket leder till att det icke personliga betalningsansvaret blir intakt. Företags ägare svarar att de fortfarande anser att aktiebolagets främsta fördel är dess icke personliga betalningsansvar.

Att ett sänkt aktiekapitalkrav skulle betyda en förbättring av de privata aktiebolagens förutsättningar genom bättre institutionella villkor, verkar inte vara fallet för de respondenter som ingår i denna studie. Detta verkar indikera mot existensen av en informationsasymmetri mellan staten och de privata aktiebolagen. Den effekt som ett sänkt aktiekapitalkrav ansågs av staten, skulle ha haft för de privata aktiebolagen, verkar ha uteblivit. Dessutom verkar samtliga privata aktiebolag i olika branscher, ålder och med olika omsättningsvolym, resonera på likartade sätt vilket rättfärdigar betraktandet av de privata aktiebolagen som en homogen

grupp utifrån de respondenter som har medverkat i denna studie. Detta gör att det blir tveksamt om möjligheten till att minska aktiekapitalet verkligen utgör någon slags incitament för de privata aktiebolagen. Däremot är detta för tidigt att uttala sig om eftersom att det endast har gått ett år sedan regeln infördes och reaktionen på denna nya regel kan ändras över tid.

5.1 Egna reflektioner och förslag till vidare forskning

Det vore intressant att upprepa denna studie med fler respondenter för att se om resultaten och slutsatserna upprepas eller skiljer sig. Dessutom skulle det vara intressant om studien skulle inriktas mot nyetableringar där denna reglering möjligtvis kan ha främst effekt för dessa än redan etablerade företag. Det intressanta här är att de institutionella incitamenten för etablerade företag, tenderar att inte uppnå den effekt den är ämnad för och därför skulle det vara intressant att i framtiden undersöka om ett sänkt aktiekapitalkrav uppfattas som ett incitament för nyetableringar och därigenom leder till ett ökat entreprenörskap i Sverige.

Det intressanta är att samtliga diskussioner i forskningen menar att aktiekapitalets funktion som borgenärsskydd inte existerar samtidigt som aktiebolagets icke personliga betalningsansvar är urholkat, vilket inte stöds av denna studie. En hel del artiklar har även fokuserat på vilka alternativa lösningar som borde finnas till aktiekapitalkravet. Förslaget är istället att uppnå en bättre borgenärsskydd genom bättre konkurslagstiftning och praxis. Istället för att fortsätta ha ett aktiekapitalkrav, föreslås det att lösningen bör vara att införa obligatoriska solvenstester för att mäta bolagets ekonomiska situation.^{81 82}

Andra förslag om hur borgenärsskydd kan uppnås är genom bestämmelserna i bolagsordningen. Kapitalskyddsreglerna anses vara ett mer effektivt avtalsinstrument som främjar de överlevnadsdugliga företagen samtidigt som de begränsar värdeöverföringar ur bolaget, som anses vara viktigare än solvenstester för andra.

Genom att ha skärpta bolagsregler, kan borgenärsskydd uppnås genom att låta företagen utföra personliga avtal med dess borgenärer och på så sätt själva inom företaget välja storleken på den ”buffert” som ska fungera som ett borgenärsskydd. Detta sker genom att upprätta ett avtal tillsammans med bolagets borgenärer. På detta sätt etableras företagets kreditvärdighet samtidigt som informationsbristen motverkas samt att relevant information

⁸¹ Wolfgang. S. (2004).

⁸² Miola. M. (2005), s. 485.

införs i årsredovisningen.⁸³ På dessa grunder sammantaget anser majoriteten av den forskning som har bedrivits att aktiekapitalkravet bör avskaffas.⁸⁴

Det intressanta här är att forskningen verkar ha accepterat att aktiekapitalkravet inte har en större betydelse idag och har gått vidare till att undersöka eller föreslå alternativ till detta. Däremot verkar inte de privata aktiebolagen dela denna uppfattning, vilket får en att undra varför dessa uppfattningar skiljer sig åt. Är det företagaren som inte är medvetna om aktiekapitalets egentliga funktion eller bygger forskningens antaganden på teoretiska antaganden som inte är förankrade i verkligheten? Med detta sagt, skulle det i framtiden vara intressant att undersöka om det verkligen finns en kunskapsbrist eller informationsasymmetri mellan parterna, det vill säga mellan staten som skapar de regler och förutsättningarna för företagen och företagarna som lever bland dessa regler och förutsättningar.

⁸³ Wolfgang. S. (2004).

⁸⁴ Ewang. F. (2007).

Källförteckning

Andersson. J. (2005). *Kapitalskyddet i aktiebolag*. Femte upplagan. LitteraturCompagniet AB.

Armour. J. (2006). Legal Capital: An Outdated Concept? *European Business Organization Law Review* 7: 5-27.

Baumol. J. William. (1990). Entrepreneurship: Productive, Unproductive, and Destructive. *The Journal of Political Economy*, Vol. 98, No. 5, Part 1, pp. 893-92.

Brunsson. Nils. (2007). *Consequences of Decision-Making*. Oxford University Press.

Bryman. A. Bell. E. (2007). *Business research methods*. Oxford University Press.

Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie. (2008). Die neue haftungsbeschränkte Unternehmergeellschaft. [www.existenzgruender.de]

URL: http://www.existenzgruender.de/imperia/md/content/pdf/podcast-pdfs/podcast_unternehmergeellschaft.pdf

De Monthoux. P. G. (1991). Modernism and the dominating firm—on the managerial mentality of the Swedish model. *Scandinavian Journal of Management*. Volume 7, Issue 1, pp. 27 – 40.

Dennis. J.W. (2011). Entrepreneurship, small business and public policy levers. *Journal of Small Business Management* 49 (1), pp. 92–106.

Denscombe. M. (2009). *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Studentlitteratur.

Ewang. F. (2007). An analysis and critique of the EU:s minimum capitalization requirement. *Charles Sturt University*.

Ferber. R. Sheatsley. P. Turner. A. Waksberg. J. (2005). What is A Survey? *American Statistical Association*.

Hemström. C. (2010). *Bolagens rättsliga ställning: Om enkla bolag, handelsbolag, kommanditbolag och aktiebolag*. Upplaga 9:1. Elanders Sverige AB.

Henderson. J. (2002). Building the rural economy with high-growth entrepreneurs. *Economic review*, p 45-70.

Henrekson. M. (2007). Entrepreneurship and institutions. *COMP. LABOR LAW & POL'Y JOURNAL* 28:717.

Henrekson. M. Davidsson. P. (2001). Determinants of the Prevalence of Start-ups and High-Growth Firms. *Small Business Economics* 19: 81–104.

Henrekson. M. Sanandaji. T. (2010). Institutional Entrepreneurship: An Introduction.

IFN Working Paper No. 853. *Research Institute of Industrial Economics*.

Heshmati. A. (2001). On the Growth of Micro and Small Firms: Evidence from Sweden. *Department of Economic Statistics*, pp. 213 – 228.

Johanessen. A. Tufte. P.A. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Liber AB.

Landström. H. (2003). *Småföretaget och kapitalet. Svensk forskning kring små företags finansiering*. SNS förlag.

March. J.G. (1999). *The Pursuit of Organizational Intelligence*. Blackwell Publishers Inc., Malden, USA.

Miola. M. (2005). Legal Capital and Limited Liability Companies: The European Perspective. *European Company and Financial Law Review*, Vol. 2, No. 4.

Mülbert. P. Birke. M. (2002). Legal Capital - Is There a Case against the European Legal Capital Rules? *European Business Organization Law Review* 3:695-732.

Myers. S. C. (1984). Capital Structure Puzzle. *The Journal of Finance* 39: 575-592.

Noack. U. Beurskens. M. (2008). Modernising the German GmbH – Mere Window Dressing or Fundamental Redesign? *European Business Organization Law Review* 9: 97-124.

North. D. C. (1994). Economic Performance Through Time. *American Economic Association. The American Economic Review*. Vol. 84, No. 3, pp. 359-368.

Nyström. K. (2007). The institutions of economic freedom and entrepreneurship: evidence from panel data. *Public Choice* 136: 269–282.

Praag. M. Versloot. P. (2007). What is the value of entrepreneurship? A review of recent research. *Small Bus Econ* 29:351–382.

Regeringen. (2008). SOU 2008:49, aktiekapital i privata aktieföretag. [www.regeringen.se]
URL: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/50/14/1172f4c6.pdf>

Regeringskansliet. (2009). Proposition. 2009/10:61. En sänkning av kapitalkravet för privata aktieföretag. [www.regeringen.se]
URL: <http://www.regeringen.se/sb/d/12165/a/135953>

Riksdagen. (1973). Proposition 1973:93. [www.riksdagen.se]
URL: http://www.riksdagen.se/webbnav/?nid=37&doktyp=prop&dok_id=FW0393&rm=1973&bet=93.

Riksdagen. (1993). Proposition 1993/94: 196 Ändringar i aktieföretagslagen (1975:1385) m.m. [www.riksdagen.se]
URL: http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=37&dok_id=GH03196.

Riksdagen. (2004). Proposition 2004/05:85. Ny aktieföretagslag. [www.riksdagen.se]

URL: http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=37&dok_id=GS0385

Riksdagen. (2009). Betänkande 2009/10:CU12 En sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag. [www.riksdagen.se]

URL: <http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3322&rm=2009/10&bet=CU12>.

Schmidt. J. (2008). The New Unternehmergeellschaft (Entrepreneurial Company) and the Limited – A Comparison. *German law journal*. Vol. 09 No. 09.

Sobel. R.S. (2008). Testing Baumol: Institutional quality and the productivity of entrepreneurship. *Journal of Business Venturing* 23: 641–655.

Stevenson. L. Lundström. A. (2001). Patterns and trends in entrepreneurship/SME policy and practice in ten economies. *Entrepreneurship Policy for the Future Series 3: 11-32*.

Svenning. C. 2003. *Metodboken: Samhällsvetenskaplig metod och metodutveckling*. Lorentz Förlag.

Sveriges riksdag. (2011). *Sveriges lagar*. Thompson Reuters Professional AB och Studentlitteratur AB, Lund.

Verheul. I. Wennekers. S. Audretsch. D. Thurik. R. (2002). An eclectic theory of entrepreneurship: policies, institutions and culture. *Economics of Science, Technology and Innovation* 27: 11-81.

Vriend. J. N. (1996). Rational behaviour and economic theory. *Journal of Economic Behavior and Organization* 29:263 -285.

Wagner. F. H. Mayer. C. Becht. M. (2008). Where do firms incorporate? Deregulation and the cost of entry. *Journal of Corporate Finance* 14: 241–256.

Wolfgang. S. (2004). The Future of Legal Capital. *European Business Organization Law Review* 5: 429-448.

Internetkällor

Kungliga myntkabinettet. (2011). *Räkna ut penningvärdet*. [www.kunligamyntkabinettet.se]

URL: http://www.myntkabinettet.se/web/Rakna_ut_penningvardet.aspx. Hämtad: 19-05-2011.

Europa. (2007). Sammanfattning av EU-lagstiftningen/ Definition av mikroföretag, små och medelstora företag. [www.europa.eu]

URL: http://europa.eu/legislation_summaries/enterprise/business_environment/n26026_sv.htm
Hämtad: 03-07-2011.

Bilaga

1. **Vilken typ av verksamhet driver du? (frisör, restaurang etc.)** (Syftet är att försöka kategorisera om typen av verksamhet har betydelse för om aktiebolagen väljer att minska sitt aktiekapital eller inte.)
-

2. **Hur stor är din årliga omsättning?** (Syftet är att försöka kategorisera om omsättningen har betydelse för om aktiebolagen väljer att minska sitt aktiekapital eller inte)

- 0- 500 000/ år 500 001 – 1 000 000/år 1 000 001- 1 500 000/ år
 1 500 001- 2 000 000/år 2 000 000 – 3 000 000/år 3 000 001 +/år

3. **Vilket år etablerade du din verksamhet?**
-

4. **Hur många anställda har du?**
-

5. **Varför valde du aktiebolag som företagsform framför andra bolagsformer?**

- Fördelaktiga beskattningsmöjligheter på vinstuttag.
 Lättare att få lån
 Dess icke personliga betalningsansvar
 Har ett gott anseende
 Blev rekommenderad
 Annat _____

6. **Känner du till att man har möjligheten att minska sitt aktiekapital till 50 000 kronor idag?**

- Ja Nej

7. **Har du minskat ditt aktiekapital?**

- Ja Nej (hoppa över till fråga 9)

8. Varför har du valt att minska ditt aktiekapital till 50 000 kr?

- Behöver inte ha uppbundet kapital i bolaget eftersom att verksamhetens art gör att lån inte behövs (ex tjänsteföretag).
- Företaget kan vara i behov av lån, men aktiekapitalet har ingen betydelse vid ansökan om lån utan det är andra säkerheter som ställs för att få ett lån
- Behöver pengarna själv.
- För att använda pengarna som kapitalinsats för att starta ett nytt aktiebolag
- Övrigt _____

9. Varför har du valt att ha kvar ditt aktiekapital på 100 000 kr? (Om du har minskat ditt aktiekapital, hoppa över till fråga 10)

- Vill att företaget bevara sin kreditvärdighet i syfte att underlätta lån vid behov
- Vill ha en större rörelsemarginal gällande tvångslikvidationsreglerna (när aktiekapitalet är förbrukat till hälften)
- Vill inte utlösa beskattning
- Vill använda i verksamheten (ex täcka förlust eller investeringar)
- Proceduren att minska sitt aktiekapital är för krångligt och därmed tar mycket tid
- Kostsamt (exempelvis genom rådgivning av revisor eller dylikt)
- Vet ej
- Övrigt _____

10. Om ett behov av investering skulle uppstå, vilket av följande alternativ skulle du främst prioritera? Rangordna. (1 för förstahandsval, 2 för andrahand och 3 som sista alternativ)

- Internt genererade medel (vinst eller genom att sänka aktiekapitalet till 50 000 kr)
- Lån
- Tillföra eget kapital

11. Hur ser du på tvångslikvidationsnivån idag? (Reglerna säger att när aktiekapitalet är förbrukat till hälften måste en ansökan om tvångslikvidation ske. Eftersom det idag finns en möjlighet till att minska aktiekapitalet till 50 000 innebär detta en mindre marginal dvs. 25 000 tills man når denna gräns.) **Tror du att en sänkning av aktiekapitalet leder till att företagens överlevnadsmöjlighet försämras?**

Ja

Nej

12. Tycker du att det icke personliga betalningsansvaret som karaktäriserar ett aktiebolag idag fortfarande är dess fördel?

Ja

Nej

13. Om nej, varför?

14. Tror du att en lägre nivå på aktiekapitalkravet kan leda till att oseriösa företag startas?

Ja

Nej

15. Övriga synpunkter eller kommentarer som du vill tillägga gällande den nya regeln om ett sänkt aktiekapitalkrav.

16. Skulle du vilja ställa upp på en kort intervju om det skulle bli aktuellt inom ramen för detta ämne?

Ja

Nej